

El Correu a CATALUNYA (segles XVIII - XIX)

Aquesta col·lecció és un estudi de l'època prefilatèlica a Catalunya:

I Orígens del Correu

Recaders i traginers

Exèrcits i campanyes militars

II Marques postals d'origen Catalunya

III Marques de franqueig

Marques Abono

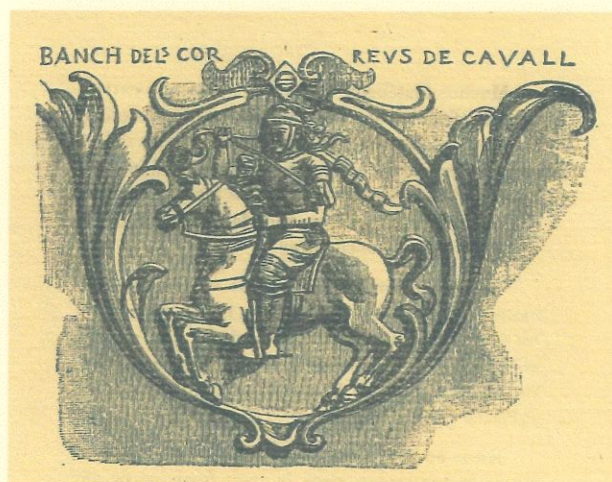
Aviso Libranzas

Correu Certificat

Vereda

Impresos

Intervenció

IV Correu marítim

Correu cabotatge

V Correu desinfectat

Correu sortida al estranger

Correu arribada del estranger

Bibliografia: "Prefilatelia Española" de Manuel Tizón, "Tarifas Postales Españolas" de Carlos Celles Anibarro, "El Correo en Cataluña" Javier Campins Codina, "La implantació del servei de correus a Catalunya" Josep Maria Espona Civit, "Notas sobre la anexión postal de Cataluña a Francia 1812-1814" Esteve Domenech, "Marcas Postales de los Ejércitos Franceses en España (1673-1828)" Manuel Tizón, "Marcas manuscrites postales españolas, siglos XV-XVIII"(Discursos Académicos XX) Alonso García.

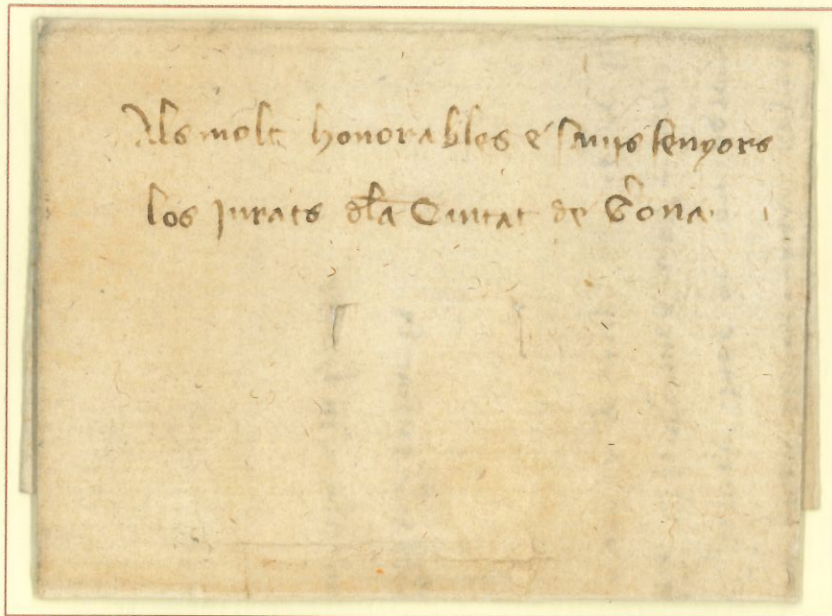
El Correu a CATALUNYA (segles XVIII - XIX)

Orígens del Correu

Constitucions generals de Catalunya concedides a Barcelona, (26 desembre 1283) pel rei Pere II.

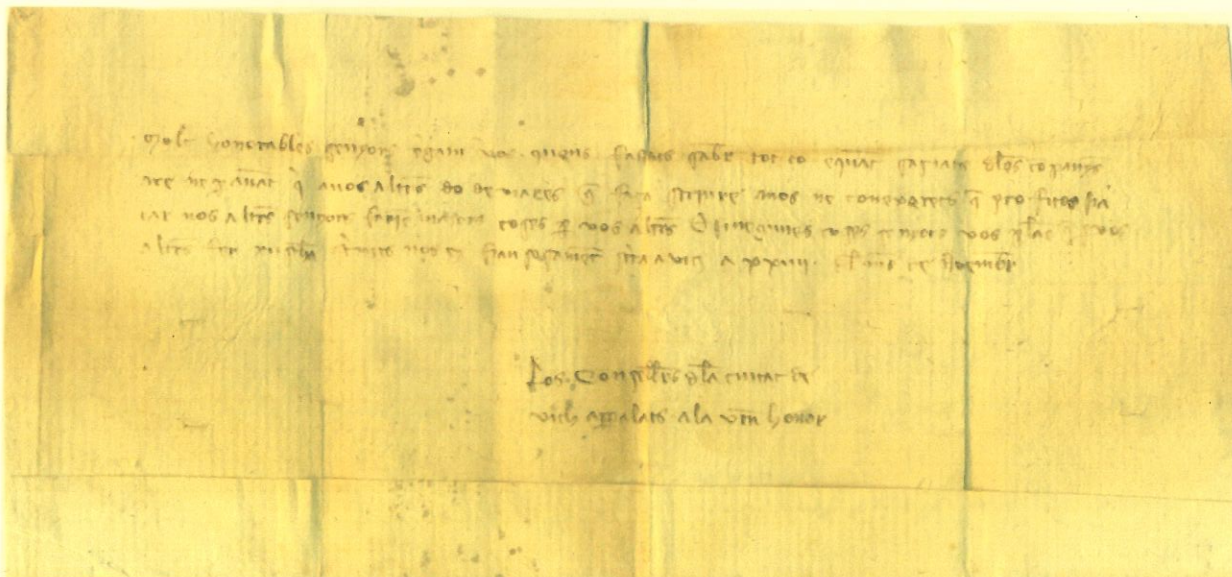
Punts relacionats amb els correus:

- 4.- En els llocs que no s'acostumava a enviar o a admetre els saigs o bastoners per fer citacions, els veguers i altres oficials reials haurien de procurar que es nomenessin **correus** o **trotarii** els quals haurien de ser creguts pel fet d'ensenyar la citació i no per cap altre raó.
- 5.- Aquests, haurien de portar bossa amb el signe del veure o del cap de la vegueria o sotsvegueria.
- 6.- No podrien ordenar, empenyorar o forçar a ningú. En els llocs on s'acostumava a enviar el saig o bastoner, s'hi continuaria enviant, com en temps dels seus predecessors.

Carta enviada de Vic a Girona, 1350 circa. Carta dirigida "*Als molt honorables... jurats de la ciutat de Girona*"

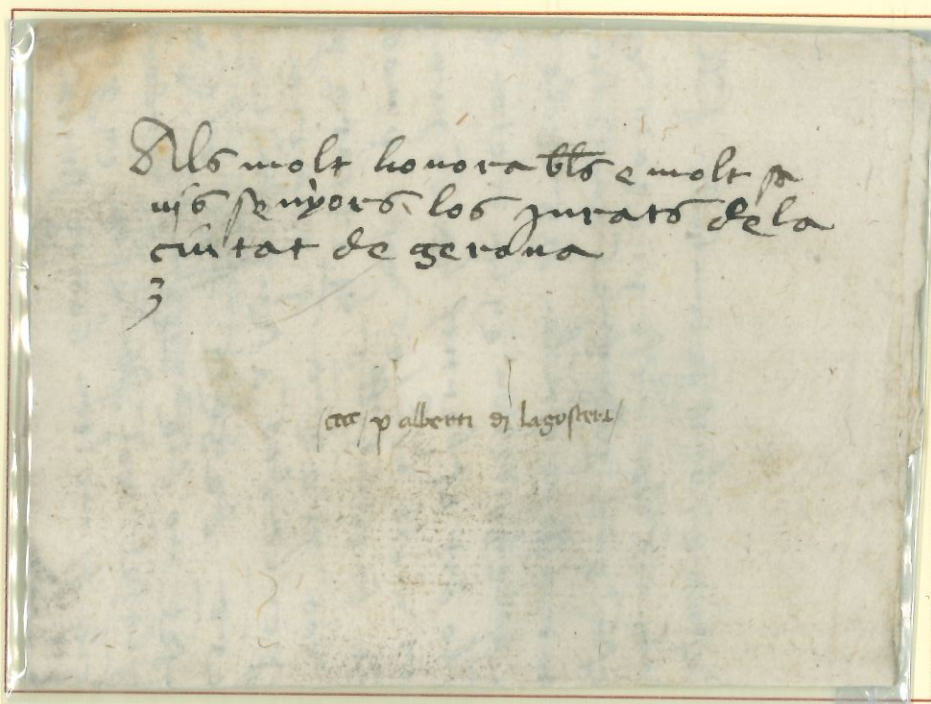
Tramesa pels jurats de de Vic. Text en català. Una de les primeres cartes d'origen Vic.

El Correu a CATALUNYA (segles XVIII – XIX) Orígens del Correu.

A finals del segle XIII es crea la “**Confraria de Correus de Barcelona**” a la **Capella de Marcús**. Es van aprovar les ordenances l'any 1417 per Alfons V el Magnànim, escrites en català i llatí. Els missatgers encarregats de portar el correu eren coneguts amb el nom de: “**Correus**” o “**Troters**”, aquests anaven a peu. A principis del segle XVI el càrrec de “**Hoste de Correus**” era únic i depenia de la Corona.

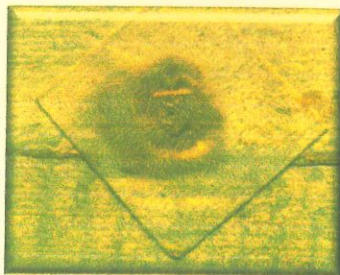

Carta datada a Campllonch (Gironès) el 24 d'octubre de 1441, destinació:
“**los jurats der la ciutat de Girona**”.

Manuscrit: “**portat per Albert de Llagostera**”.

Document en paper i escrit en català.

Revers: Tancament de la carta amb un segell en sec i dos petits talls a la part frontal que traspassava un cordonet lligat.

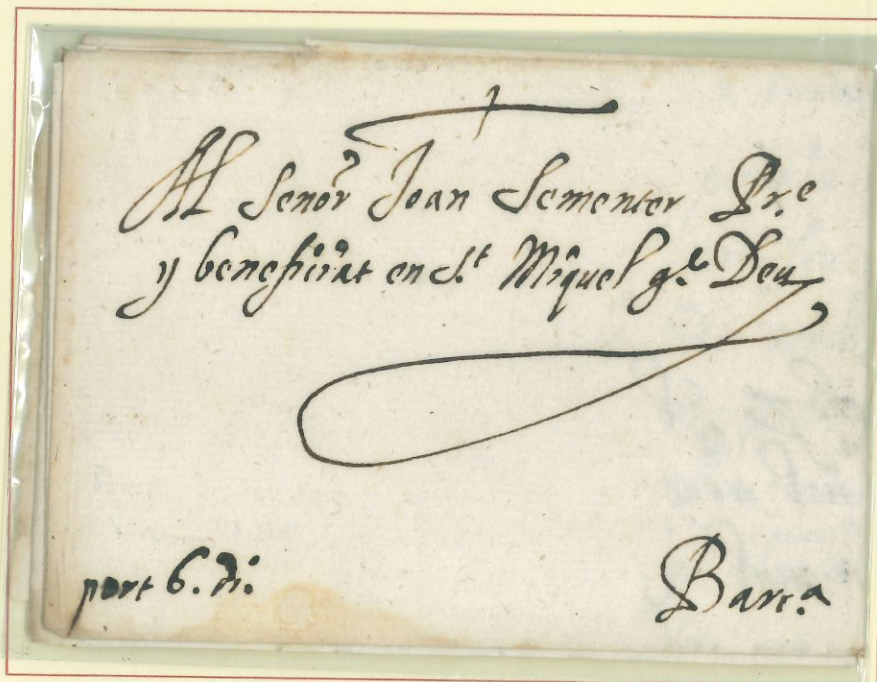

Segell amb escut d'armes que tanca la carta

El Correu a CATALUNYA (segles XVIII - XIX) Orígens del Correu

L'any 1610 es crea el servei de estafeta entre Madrid i Barcelona per Antonio Vaz Brandon. Aquest servei consistia que els postillons o correus eren entregats d'un al altre a les parades de postes, les valises o paquets que contenien la correspondència, això millorava la rapidesa en el servei. Aquest correu entre Madrid i Barcelona era un servei setmanal, sortia de l'estafeta de Madrid el dissabte a la nit arribava a Saragossa en quatre dies i tres més fins a Barcelona, total set dies de viatge, igualment en sentit invers sortia el dissabte.

Carta datada a Lleida el 12 de febrer de 1625, dirigida : "Al Señor Sementer Pre. y beneficiat en St. Miquel" de Barcelona. Manuscrit: "port 6.di." import pagat al correu: 6 diners.

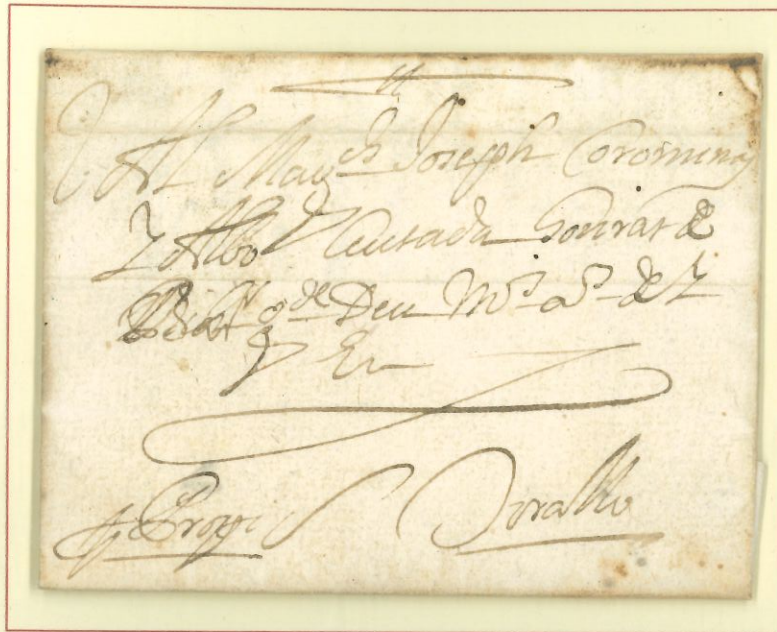
Antic gravat que representa una parada de postes de camí

El Correu a CATALUNYA (segles XVIII - XIX)

Recaders, traginers.

Correu "Per propi"

Carta datada a Begues el 6 d'agost de 1711 dirigida a: "Joseph Corominas y Albó" de Torelló, amb indicació de recader: "Per propi"

Correu "Per Senyor meu"

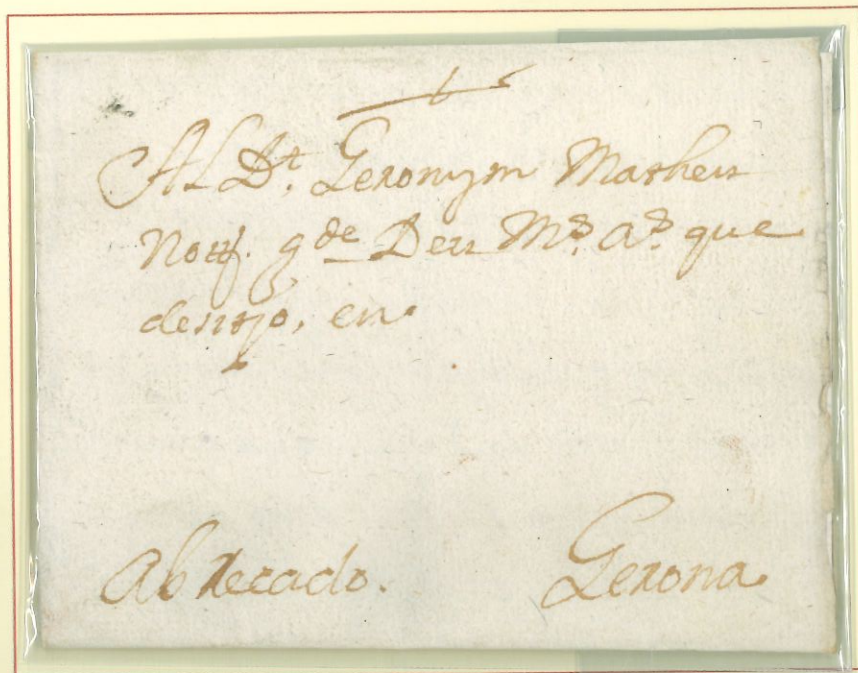
Carta datada a Torelló el 23 de gener de 1716 dirigida a: "Joseph Corominas y Albó" a "sa casa", amb destinació de recader: "Per Senyor meu".

El Correu a CATALUNYA (segles XVIII - XIX)

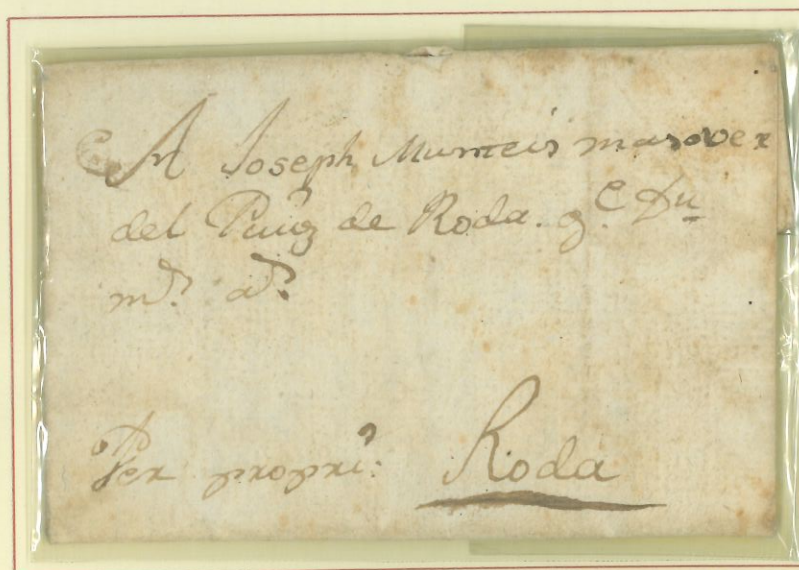
Recaders i traginers.

Correu "Ab recado"

Carta datada a Vic el 23 de març de 1760, dirigida a "Geronym Mathen" de Girona, amb indicació: "Ab recado".

Correu "Per propi"

Carta datada a Barcelona el 11 de gener de 1786, dirigida a "Josep Munteis masover del Puig" de Roda de Ter, amb indicació: "Per "propi".

El Correu a CATALUNYA (segles XVIII - XIX)

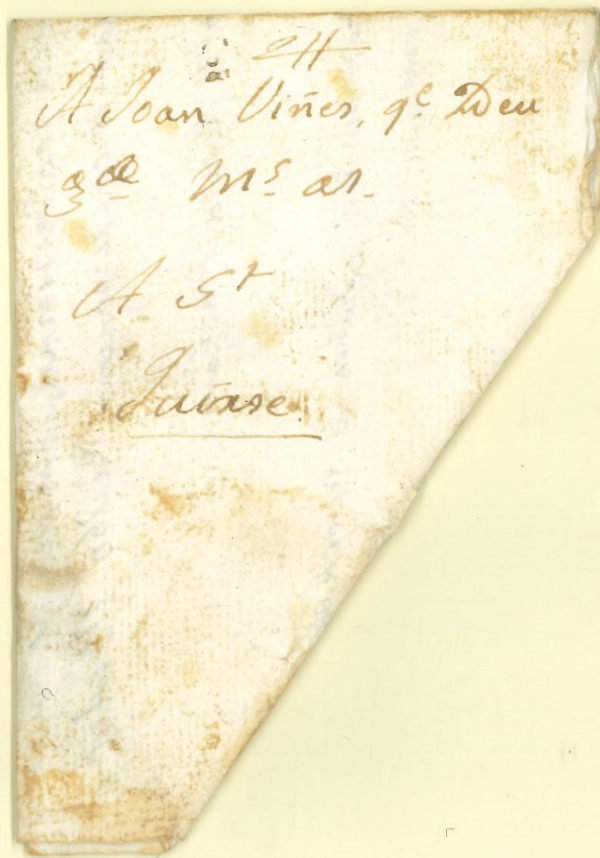
Recades i traginers

Cartes conduïdes particularment, en format tipus esquela

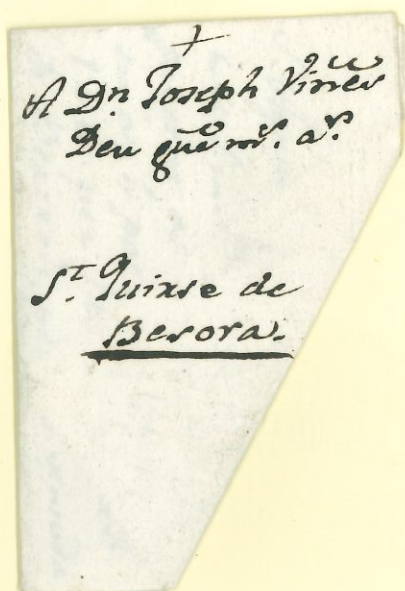
A Juan Vinas Larraye
que Deu lo de m^e
ad

En Sant
Quirze de Besora

Vic 9 de novembre 1802
destí Sant Quirze de Besora

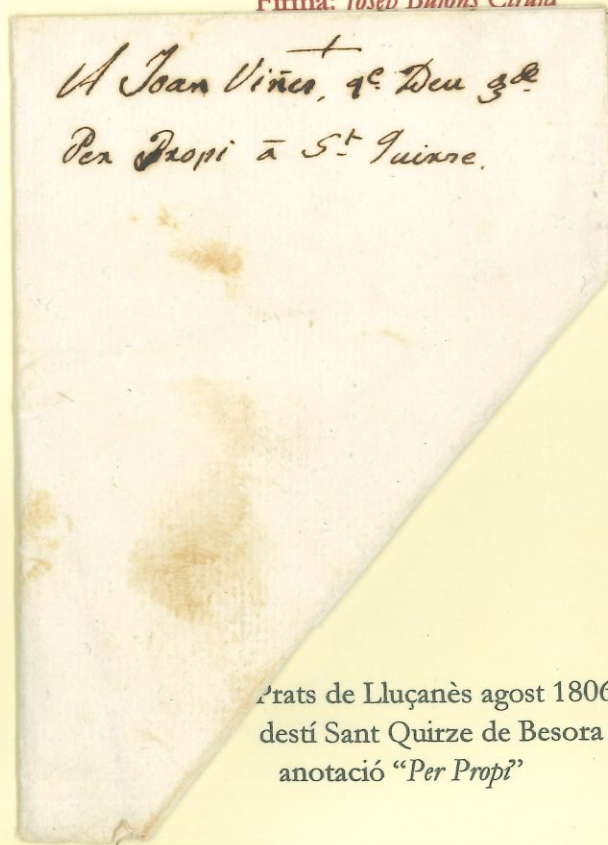
A Joan Vines, q^e Deu
g^e m^e ar.

A St
Quirze

Prats de Lluçanès 19 de setembre 1805
destí Sant Quirze de Besora
Firma: Josep Buions Ciruà

A Dn Joseph Vines
Deu que m^e ar.

St Quirze de
Besora

Sant Agustí de Lluçanès 8 de desembre 1832
destí a Sant Quirze de Besora
Firma: Matheo Escrigas, prevere

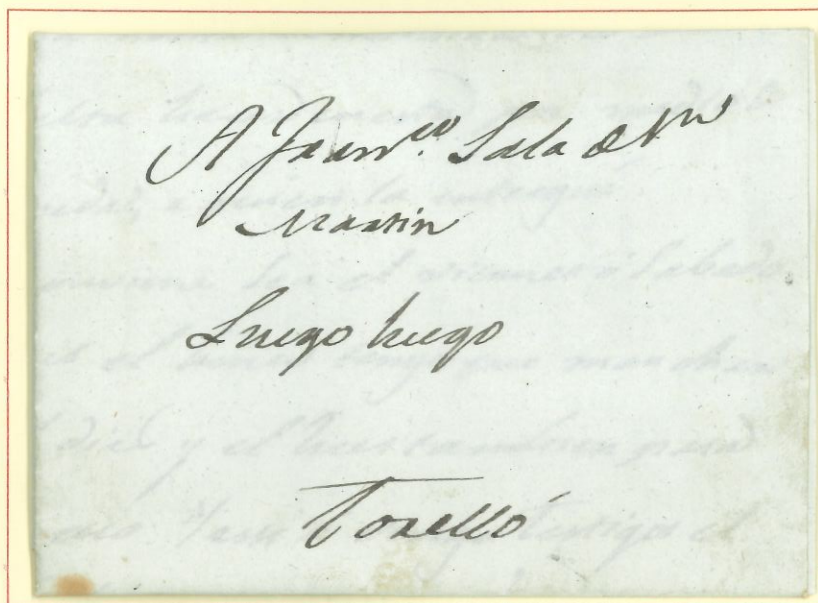

A Joan Vines, q^e Deu g^e
Per Propi a St Quirze.

Prats de Lluçanès agost 1806
destí Sant Quirze de Besora
anotació "Per Propi"

El Correu a CATALUNYA (segles XVIII – XIX)
Recaders i traginers

Carta datada el 15 de maig de 1844, amb destinació Torelló, portada per recader. Manuscrit: “*Luego luego*” que significa molt ràpid (urgent).

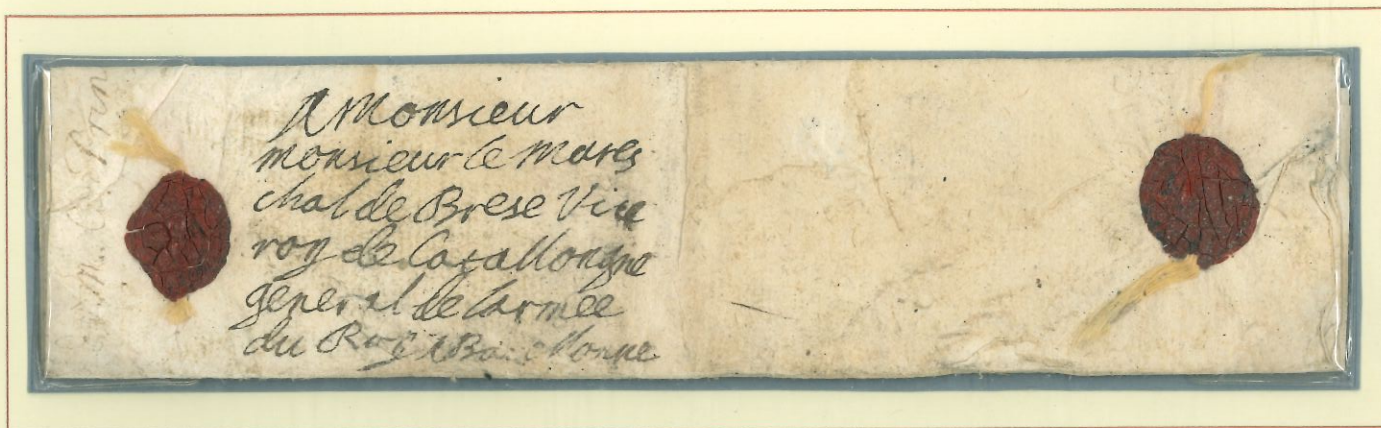
Carta datada a Llaers el 8 de setembre de 1846, enviada al Sr. Joseph Viñas resident a Sant Quirze de Besora. Manuscrit: “*En sus Mans*” segons el contingut de la carta va ser portada per la mateixa persona que conduïa un carro amb una quartera de blat i que també tenia que recollir una cuita de xocolata i portar el compte al remitent. Es tractaria d'un correu particular.

El Correu a CATALUNA (segles XVIII - XIX)

La Guerra dels Segadors

És el conflicte bèl·lic que afectà bona part del Principat de Catalunya, entre els anys 1640 i 1652 i que tingué com efecte més perdurable la signatura del Tractat dels Pirineus de l'any 1659 entre Espanya i França, que separava del Principat de Catalunya el comtat de Rosselló, el Conflent. El Vallespir, el Capcir i una part del comtat de Catalunya, que passaren així a mans franceses.

Carta datada a Paris el 8 de maig de 1642, la signa el Príncep De Condé, enviada al **Mariscal de Brézé, Virrei de Catalunya, general de l'exèrcit del Rei a Barcelona.**

Correu militar, amb el tancament de cera vermella amb l'escut d'armes del Rei de França, restes del cordonet de seda que la lligava.

Urbain de Maillé, marquès de Brézé (1597 - 1650). Fill de Charles de Maillé-Brézé, escuder i gentilhome ordinari. Fill de Charles de Maillé-Brézé, escuder i gentilhome ordinari del rei. I de Jacqueline de Thévalle, fou capità dels guàrdies de corps de la reina mare (1620), governador de Saumur (1626), capità de la 3^a companyia francesa de guàrdies de corps del rei (1627), conseller d'estat (desembre de 1629) mariscal de camp (1630), ambaixador de França a Suècia (1631), governador de Calais, mariscal de França, cavaller dels ordres del rei de França, Virrei de Catalunya (17 de novembre de 1641).

Segell Reial de la Dinastia de **Borbó-Condé** aplicar al anvers i revers d'aquest sobreescrit.

El Correu a CATALUNYA (segles XVIII - XIX) Guerra dels Nou Anys

La Guerra de la Lliga d'Augsburg, va ser una guerra lliurada a Europa i Amèrica del 1689 al 1697 entre el Regne de França i la Lliga d'Augsburg, que des del 1689 amb l'entrada del Regne d'Anglaterra va ser coneguda com la "Gran Aliança".

La Campanya a Catalunya: El duc de Noailles va ocupar Camprodón el 1689, que fou recuperat poc més tard pel duc de Vilafermosa, i el 1690 el mateix Noailles va ocupar Sant Joan de les Abadesses, Sant Pere de Ribes i Ripoll, i el 1691, la Seu d'Urgell. A causa del setge de Roses, la vila va caure el 1693, i posteriorment els francesos van vèncer els espanyols a la batalla de Verges el 27 de maig de 1694, prenent Palamós el 31 de maig, Girona el 10 de juny, Hostalrich el 29 de juny.

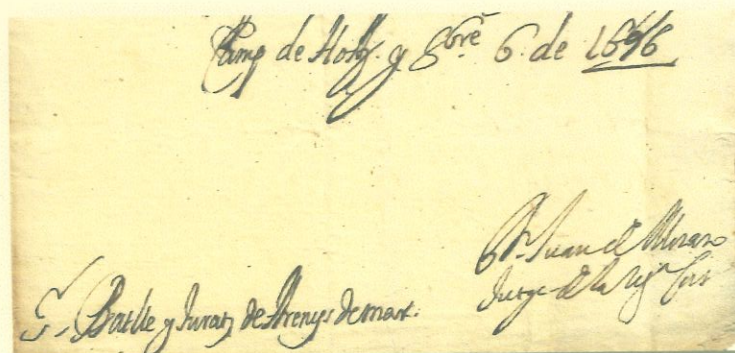
La guerra no va tenir un clar guanyador, i els acords de Ryswick obligaren a retornar a l'estatu quo ante.

Carta datada al **Camp de Hostalrich** el 6 d'octubre de 1696, dirigida al "Batlle y Jurats de Arenys de Mar".

Comunicació per traslladar el Hospital de Sant Celoni al Hospital Reial de Jesús de Barcelona, es sol·liciten al Batlle d'Arenys vint bagatges.

Possible portador de la carta un correu militar.

El Correu a CATALUNYA (segles XVIII - XIX) Guerra del Rosselló

Guerra Gran (1793-1795). El 21 de gener de 1793, el rei de França Lluís XVI, mort a mans dels revolucionaris francesos, per aquest motiu el rei d'Espanya Carles IV, declara la guerra a França el 23 de març del mateix any. Un exèrcit de 32.000 homes, comandat pel General Antonio Ricardos inicià la ocupació de l'antic comtat del Rosselló, va aconseguir una gran victòria al camp de Mas Deu el 20 de maig de 1793. Però posteriorment va sofrir varies derrotes i al morir el General Ricardos, va ser nomenat per Godoy el Conde de la Unión, com a cap de l'exèrcit del Rosselló.

Els exèrcits francesos de la Revolució van contraatacar, aconseguint la rendició de Figueres. Però la forta defensa de Roses va parar l'avanç dels francesos. El 22 de juliol de 1795 es va firmar la pau entre Espanya i França.

Carta datada al Campament de Santens el 3 de juny de 1795, amb destinació Barcelona, marca: "EX TO DE CATALUÑA" en negre, marca pròpia del exèrcit d'Espanya al front de guerra, marca de ports: "B.5" import de la tarifa de cinc quarts. Marca de gran raresa.

Campamento de Santens 5 de Junio de 1795.

Campamento de Santens 5 de Junio de 1795.

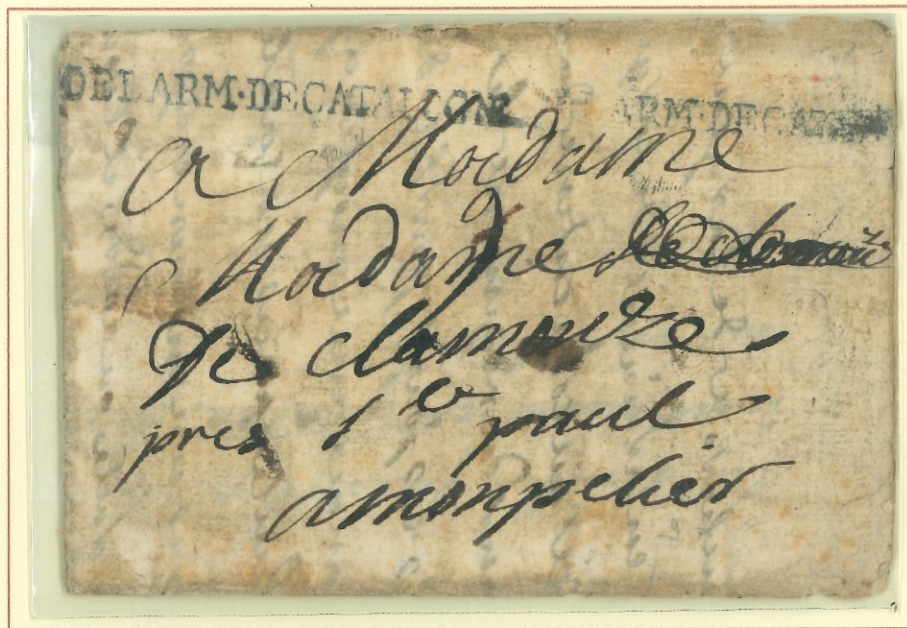

El Correu a CATALUNYA (segles XVIII - XIX)

Primera Marca Postal a Catalunya

Guerra de Successió (1705.1714). Lluita per la successió a la corona espanyola entre els pretendents Felip V per part dels Borbó i l'Arxiduc Carles d'Àustria. Catalunya es resistí a les forces filipistes fins al final, en que s'originà el setge sobre la ciutat de Barcelona i després d'una gloriosa i obstinada defensa, a les ordres del conseller en cap Rafel Casanova, Barcelona va capitular el 11 de setembre de 1714.

L'exèrcit francès creà un servei postal militar "*poste aux armées*". Per els ports de les cartes s'aplicà la tarifa de 1704 que es creà expressament per la correspondència procedent dels soldats de les guerres de Flandes, al mateix temps es creà la marca: "**DE L ARM·DE CATALOGNE**" lineal de 61 mil·límetres que resulta ser la **Primera marca postal impresa a Catalunya**, estampada d'ençà de 1708 i de gran raresa.

Sobreescrit datat a: "*Au Camp davant Barcelonè*" el 9 de juliol de 1714, dirigit a França; amb la marca: "**DE L ARM·DE CATALOGNE**" estampada dues vegades. Manuscrit el port: "9" dècimes de franc. Carta durant el setge de Barcelona per part de les forces borbòniques, comandades pel *Duc de Berwick*.

(Ex.col.Binetruy).

Sobreescrit datat a **Barcelona** el 3 d'octubre de 1714, dirigit a Varilhes (comptat de Foix) França, amb la marca: "**DE L ARM·DE CATALOGNE**" lineal en negre. Manuscrit el port: "9" dècimes de franc corresponent a un port senzill. Carta escrita després de l'ocupació de Barcelona per les forces de Felip V.

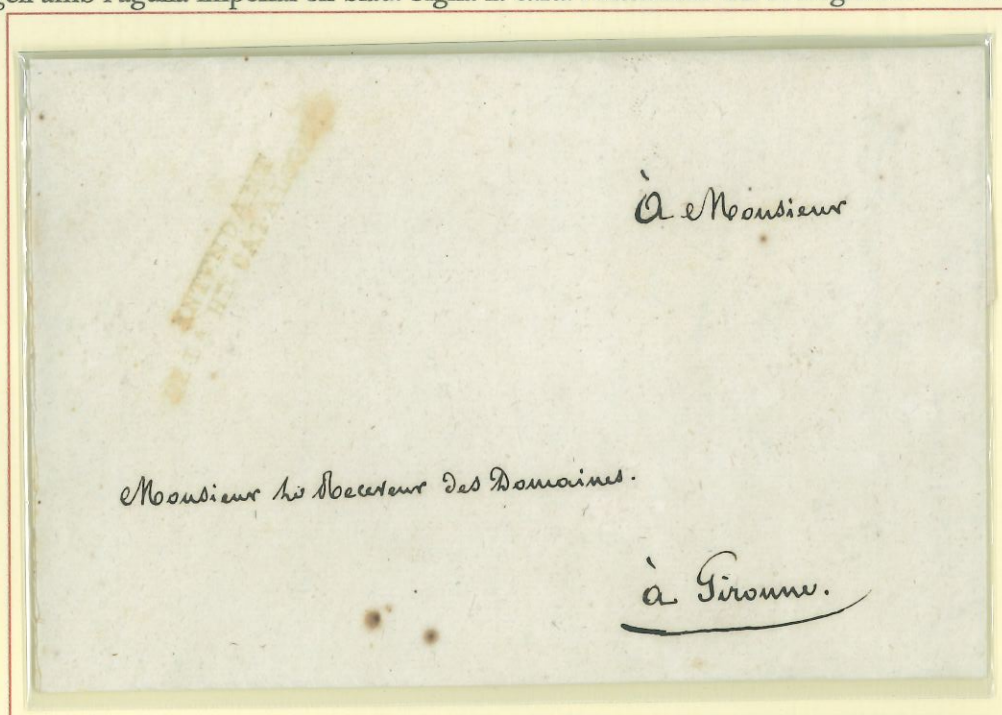
El Correu a CARALUNYA (segles XVIII - XIX)

Correu de l'ocupació francesa

La Guerra del Francès (coneguda com a Guerra de la Independència) fou un conflicte bèl·lic entre Espanya i el Primer Imperi Francès que s'inicià el 1808 amb l'entrada de tropes napoleòniques, i que concloué el 1814, amb el retorn de Ferran VII d'Espanya al poder.

Carta datada a Girona el 14 d'agost de 1810, correu interior amb la marca: "*Intendant des Finances*", al revers segell amb l'àguila imperial en blau. Signa la carta l'intendent del corregiment: "*Chancel*".

Carta datada a Girona el 20 de juliol de 1811, correu interior amb la marca: "**INTENDANT DE LA HT^E CATALOGNE**". Signa la carta l'intendent: "*Chancel*".

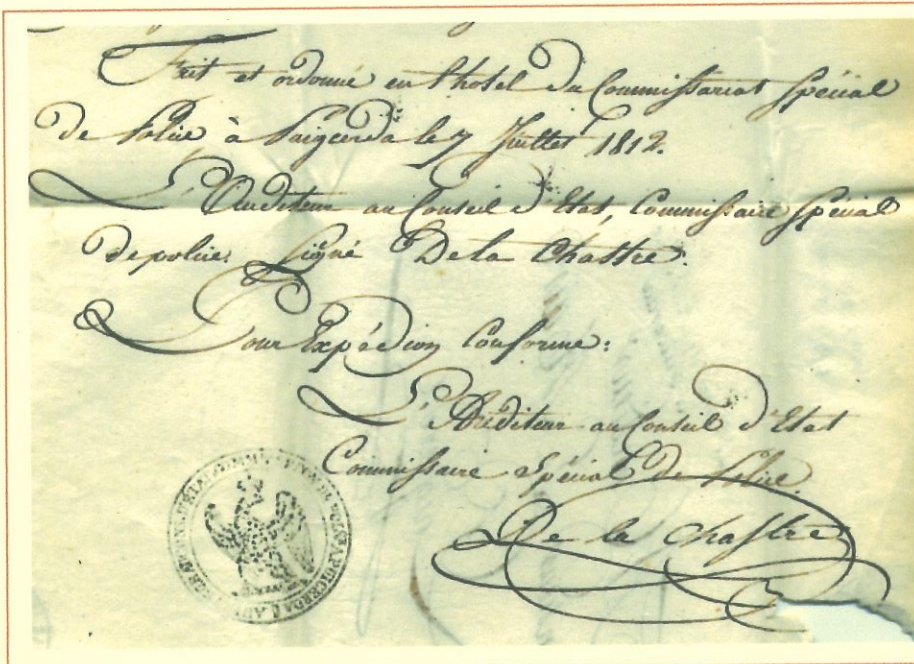

El Correu a CATALUNYA (segles XVIII – XIX)
Correu de l'ocupació francesa.

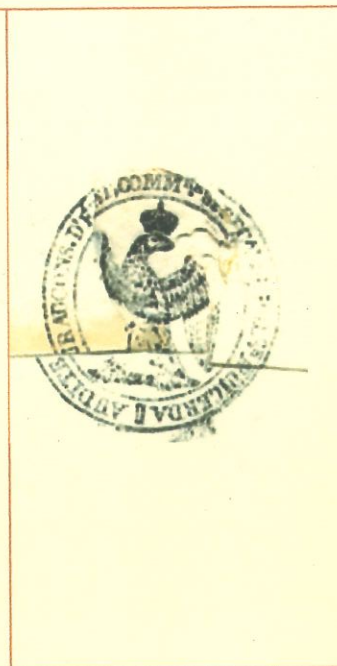
Anexió de Catalunya a França 1812 – 1814

Carta datada a Puigcerdà el 7 de juliol de 1812, correu interior amb la marca: "Le Comm. Spéc. de Police à Puigcerda" en negre, del Comisari Especial de Policia: *De la Chastre*.

Firma interior del Comisari De la Chastre

revers: àguila imperial

El Correu a CATALUNYA (segles XVIII – XIX)
Correu de l'ocupació francesa.

Anexió de Catalunya a França 1812-1814.

Carta datada a Barcelona el 16 de juliol de 1812, destinació Bruges (Bélgica), marca: "90/BARCELONE" en violeta, corresponent al departament de Montserrat. Marca de ports: "12" manuscrit en color negre. La carta està desinfectada, amb un tall al frontal de 17 mm que la traspassa i segurament se li aplicà vinagre.

Durant l'època napoleònica (desde 1812), el correu a Catalunya fou anexionat al sistema postal francès i per tant es distribuí el territori en departaments:

90	Montserrat	Barcelona
132	Ter	Girona, Figueres
133	Segre	Puigcerdà
-	Ebre	Lleida (sense efecte)

El Correu a CATALUNYA (segles XVIII - XIX)
Correu de l'ocupació francesa

Els 100.000 fills de Sant Lluís.

Carta datada a Barcelona el 5 de març de 1825, amb destinació Gers (França), marca: “(A) / ARM. D’ESPAGNE” en negre, pròpia de l’exèrcit francès, marca de porteig manuscrit: “6”.

Carta datada a Vilanova de Geltrú el 21 de març de 1824, amb destinació Montpellier (França), marca: “CAT^{na} 46/FRANÇA” en negre de Vilanova (data inèdita), aspa en tinta d’escriure. “ESPAGNE PAR PERPINGNAN” del correu francès. Interior: firmat pel capità Servier de Voltijeurs del Batalló Lleuger al Server del Rei d’Espanya (armè de Catalogne) exèrcit de Catalunya. Revers: “9 Rals” i “Francia”, manuscrit del correu que ajuntà les cartes en un plec.

El Correu a CATALUNYA (segles XVIII – XIX) Marques d'origen Catalunya.

Al acabar la Guerra de Successió i perdre Catalunya el 1714, Felip V va incorporar a la Corona els correus del Principat, integrant-se a l'organització general del Regne i segons les normatives de les seves Ordenances.

Les primeres marques postals, apareixen a Espanya l'any 1717. Aquestes marques sols reproduïen el nom de la "Caxa" principal o agregada. Les més antigues conegudes a Catalunya són: **Barcelona i Tarragona de l'any 1717.**

Carta datada a Barcelona el 9 d'octubre de 1717, amb la marca: "BARCELONA" en negre. Primera marca postal coneguda de Barcelona. Manuscrit el porteiç: "6" diners.

Carta datada a Barcelona el 24 de setembre de 1718, amb la marca: "BARCELONA" en negre. Segona marca postal de Barcelona.

El Correu a CATALUNYA (segles XVIII – XIX) Marques d'origen Catalunya

En data 23 d'abril de 1720 es promulga una Reial Ordre, s'aproben les primeres Ordenances o Reglament General del Correu. És en el regnat de Felip V que s'incorpora a la Corona el "Correo Mayor" i també la construcció de la red de carreteres modernes d'Espanya, que fins ara estaven a càrrec de les autoritats locals i municipals. Segons el Reglament, es detallen cinc modalitats de correus, una a cavall i quatre a peu.

La primera "en diligencia" com a sinònim de ràpid tenien l'obligació de fer 30 llegues(*) en un dia. Els correus de peu podien servir el viatge: "a las veinte", "a las quinze", "a las doce", "a las diez" obligant a caminar en un dia: 20, 15, 12 ó 10 llegues.

La velocitat comercial dels correus "en diligencia" corresponia a 30 llegues diàries equivalents a 170 kms., molt ràpid donat l'estat dels camins de l'època.

Carta datada a Tarragona el 3 de setembre de 1720. amb destinació Barcelona, marca d'origen: "TARRAGONA" en negre doble impressió "AA" i manuscrit els ports: "8.ds." vuit diners, (segona marca coneguda de Tarragona 1718-1742).

"TARRAGONAA"

(*) 1 llegua = 5.572 metres

El Correu a CARALUNYA (segles XVIII - XIX)
Marques d'origen Catalunya

Sobreescrit sense data dirigit a Don Joseph Vilamala de Barcelona, amb la marca de Vic: "D VICH" en tinta d'escriure, tipus inèdit (circa 1720), sense marca de port. Interior part de text que és la transcripció d'un document notarial referit al comte de Calvó (1690), data que no es correspon amb la circulació de la carta.
Primera marca postal de Vic i única coneguda.

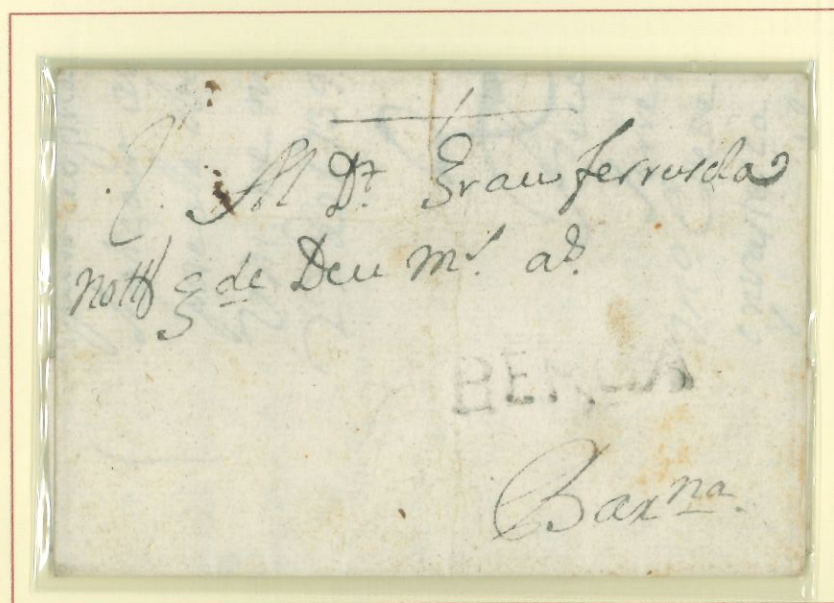
Carta datada a Castello el 31 de desembre de 1721, amb destinació Barcelona, amb la marca: "BALAGUER" en trànsit. Marca de port: "6 diners". **Primera marca de Balaguer.**

El Correu a CARALUNYA (segles XVIII - XIX)
Marques d'origen Catalunya

Carta datada a Barcelona el 4 de juliol de 1723, amb destinació Olot, marca d'origen. "BARCELONA", i manuscrit: "Abrecado"

Carta datada a Bagà el 27 de setembre de 1739, marca: "BERGA".
Primera marca postal de Berga.

El Correu a CATALUNYA (segles XVIII - XIX)

Marques d'origen Catalunya

Les primeres marques postals de Catalunya, que reproduïen el nom de la "Caxa" principal o agregada es van utilitzar des de l'any 1717 al 1756?

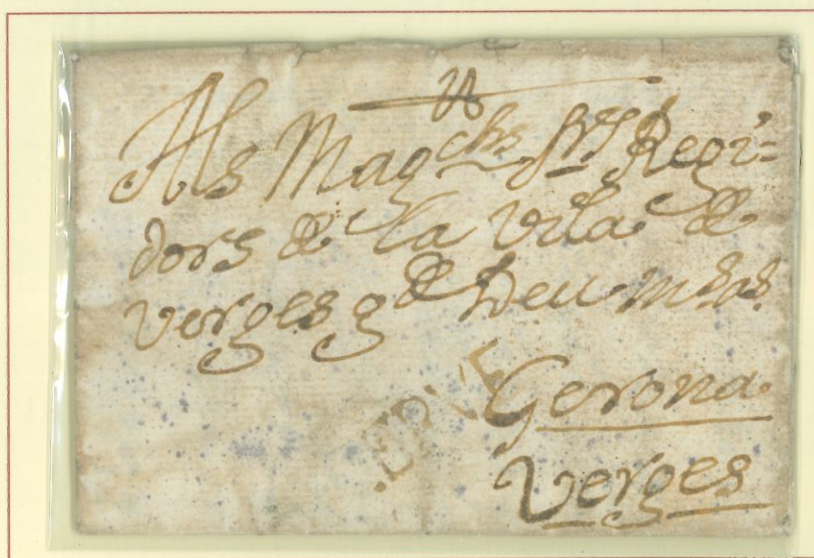
A Catalunya les marques més antigues conegudes són: Barcelona, Tarragona (1717), Girona (1718), Balaguer, Tortosa (1720), Lleida (1721), Tàrrrega (1726), Manresa (1728), Figueres (1729), Seu d'Urgell (1736), Berga (1739), Vic (1720), Cervera (1748), Ripoll (1750), Mataró (1753), Olot (1754).

Carta datada a Vic el 19 de maig de 1744, amb destinació Verges, amb la marca: "• VICH •" emmarcada dins un rectangle en forma de serra amb una creu en la part superior, cal remarcar que és un disseny únic a Catalunya.

Segona marca de Vic i la més antiga coneguda.

Escrit signat el baró de Savassona, Sr. Jeroni Ferrer i Lupià, regidor degà de la ciutat de Vic (1719-1720).

Carta datada a Guissona el 16 de setembre de 1749, marca: "CERVERA" en tinta d'escriure, estampada en trànsit. **Primera marca de Cervera.** Revers manuscrit "6 D.", import pagar al correu: 6 diners.

El Correu a CATALUNYA (segles XVIII - XIX)

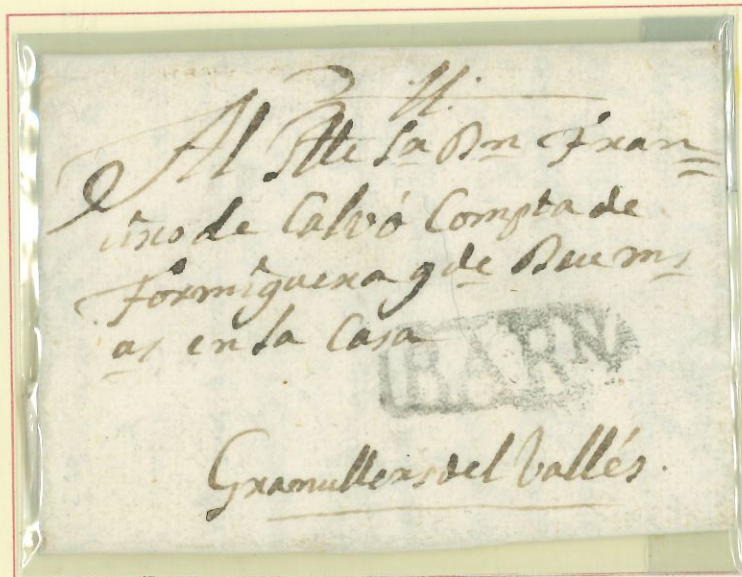
Marques d'origen Catalunya

Durant el regnat de Ferran VI (1746-1759), es segueix millorant i ampliant el servei de correus. En data 17 de juny de 1747 és nomenat *D. José de Carvajal y Lancaster*, Superintendent General de Postes, Correus i Estafetes de dins i fora d'Espanya.

En aquesta Reial Cèdula signada pel marquès de la Ensenada, diu: *“El Señor Superintendente General por sí o por las personas a quien lo cometiese, conocerá sobre la reparación de los caminos antiguos a la apertura de los nuevos a costa de los pueblos i de cuenta de Su Majestad”*.

Per primera vegada es dóna l'opció a obrir nous camins a càrrec de la Corona. Aquesta possibilitat es desplega en la Instrucció als Intendents Corregidors de 1749, que diu:

“Los Intendente Corregidores harán especial encargo a todas las Justicias de su provincia y subdelegados de ella para que cada uno en su término procure tener compuestos y comerciables los caminos públicos y sus puentes en que se interesa la causa común; que no permitan que los labradores se entren en ellos; y a este fin pongan sus fitas y mojones, y procedan contra los que ocuparen alguna parte de ellos con las penas y multas correspondientes a su exceso, a más de obligarles a la reposición de su coste; y que si necesitaren de mayor ensanche o reparos de puente o calzada que facilite los pasos y tránsitos den cuenta con la justificación necesaria a mi Consejo para que él se providencie lo conveniente en lo que no puedan costear los pueblos, en cuyo territorio se deban hacer, interin que por mí no se tome otra regla o providencia; y cuidarán de conservarlos corrientes conformes a las órdenes dadas y las ordenanzas municipales”.

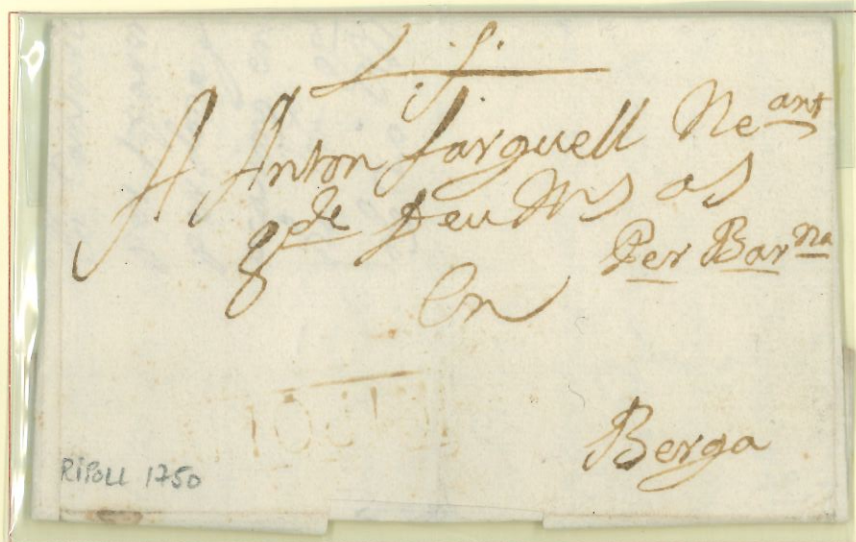
Carta datada a La Gleva (Osona) el 18 d'abril de 1753 amb destinació Granollers del Vallès, marca de trànsit per Barcelona: **BARNA**.

BARNA

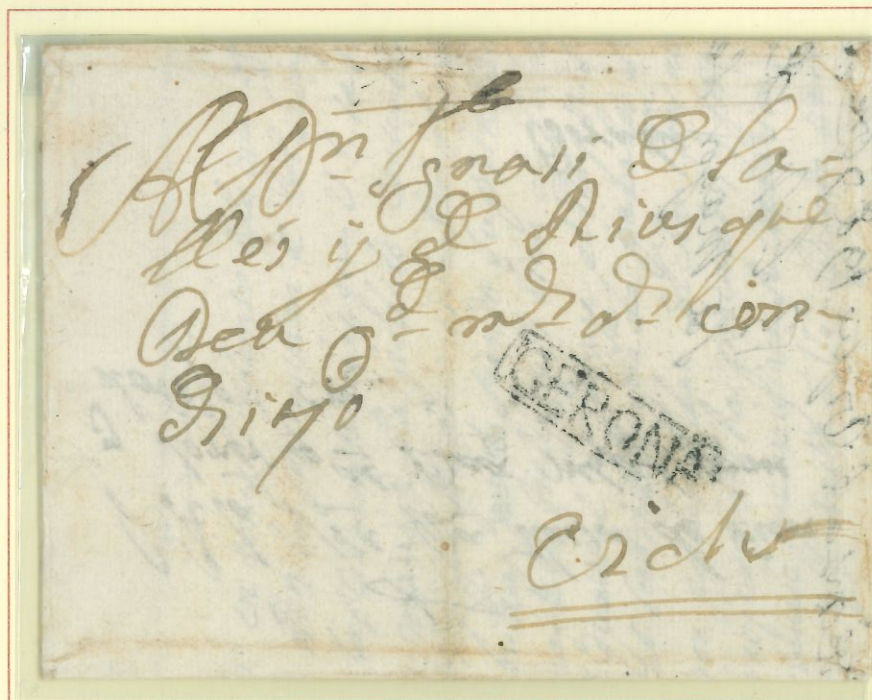

El Correu a CATALUNYA (segles XVIII – XIX)
Marques d'origen Catalunya

Un segon tipus de marques postals, les trobem reproduint el nom de la "Caxa" principal o agregada emmarcada per un rectangle alguna de tipus discontinu.

Carta datada a Ripoll el 20 de maig de 1750, amb la marca: **RIPOLL** en tinta d'escriure.

Carta datada a Girona el 7 de setembre de 1754, marca: **GERONA** en negre.

El Correu a CATALUNYA (segles XVIII – XIX) Marques d'origen Catalunya.

Segons l'obra de Don Blas Alonso de Arce (1736) cita la llista de 158 "Caxas", "cabezas de Partido" a tot Espanya. A Catalunya trobem: Barcelona i Lleida..

En l'obra de Don Bernardo de Espinalt y Garcia: "Dirección General de Cartas en forma de Diccionario, para escribir a todas las Ciudades, Villas..." publicat l'any 1775, esmenta l'existència d'unes 150 "Caxas Principales del Reino" que depenien directament de la "Caxa General de Madrid". També relaciona 66 "Caxas" agregades a subalternas, a Catalunya trobem:

Girona, Manresa, Mataró, Solsona, Seu d'Urgell, Vic, Palma Mallorca que depenien de la "Caxa" Principal de Barcelona. Balaguer i Cervera de la "Caxa" de Lleida..

Carta datada a Bagà el 11 d'abril de 1758, amb la marca: "*/CATALVÑA", estampada a l'arribada a Barcelona.

Carta datada a Barcelona el 10 de gener de 1769, amb la marca: "CATALVÑA".

El Correu a CATALUNYA (segles XVIII - XIX)

Marques d'origen Catalunya

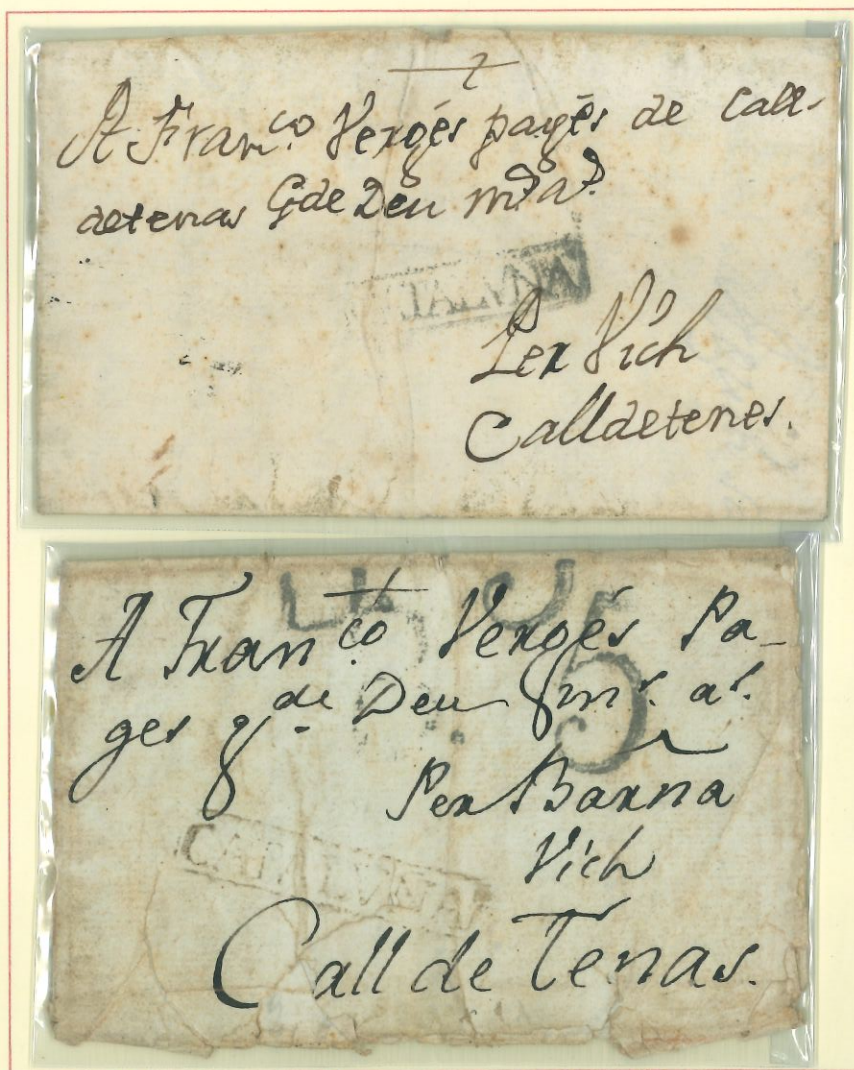
El **6-10-1756** es nomenaren oficialment a Madrid dotze **carters** o distribuïdors de cartes, cada un rebia un "cuartel". La tarifa d'entrega per carta era 1 quart. L'any 1765 les persones que volien rebre el repartiment postal i disposada a pagar la tarifa, es tenien que inscriure en una llista que exposava l'oficina de Correus.

Una amplia ordenança de data **23-7-1762** explica als empleats de Correus, des de "Administradores" fins els "Postillones", el "buen desempeño de sus cargos".

1er "No pudiendo despacharse las Cartas al Público enteramente por la rexa de los Oficios, á causa de no acudir sus dueños á sacarlas, se ha hecho preciso destinar sujetos determinados, que los lleven á las casas, los cuales se llaman Carteros".

2° "Los Carteros por medio de su diligencia son útiles al pronto manejo de la Renta, y al Público, porque los que tienen criado, que las vaya á buscar, ó no envian al Correo por su corta correspondencia, se hallan servidos, sin otros gastos que el de un cuarto por cada Carta, que además del porte deben cobrar los Carteros en Madrid".

3° "Para que en los portes no tenga el Público desconfianza, deben ir marcadas las Cartas con el número de la tasación".

Carta datada a Barcelona: el 19 d'agost de 1769 , marca : CATALVÑA en requadre de Barcelona(32 mm.), sense marca de ports. Carta datada a Cervera: el 19 de gener de 1780, marca : CATALVÑA en requadre de Cervera (40 mm.) amb la marca de port: "B.5" quarts de Barcelona. Les dues cartes amb destinació Calldetenes en trànsit per Vic i Barcelona.

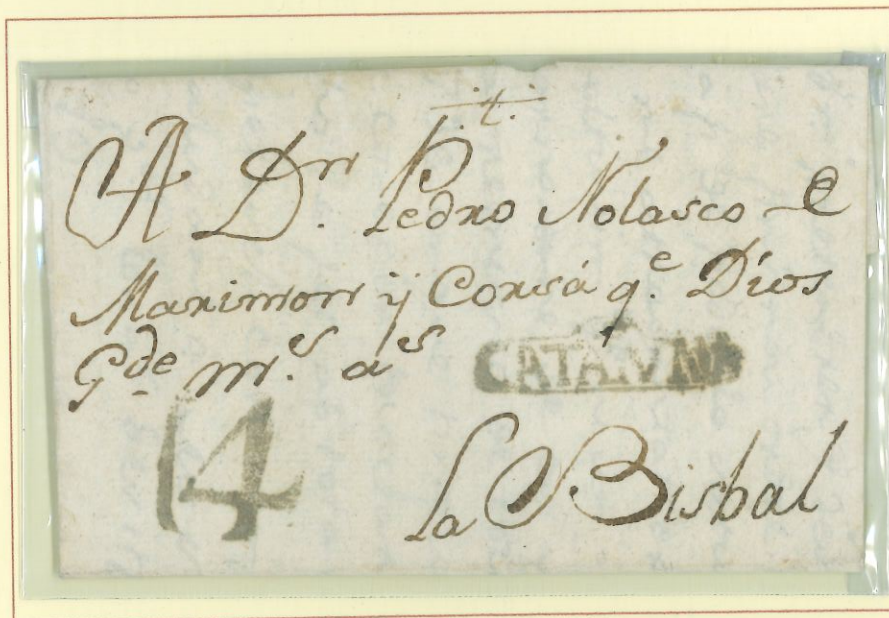

El Correu a CATALUNYA (segles XVIII – XIX)
Marques d'origen Catalunya.

El 8 d'octubre de 1778 el rei Carles III, proclama un reial decret a San Idefonso, en que incorpora al ram de Camins i Posadas a la Superintendencia General de Correus i Postas. Al cap d'un any es promou el nou reglament de tarifes el 6 d'agost de 1779 a càrrec del Conde de Floridablanca, que estigué vigent desde 1º de setembre fins l'any 1845. El territori nacional es va dividir en trenta dues "demarcaciones" o "sellos" i dins d'aquests s'agruparen les 352 "Caxas" de correus o estafetas.

"Demarcación de Partidos y Asignación de los sellos que deberán usarse en sus respectivas estafetas".

CATALUNYA:	PRINCIPAT DE CATALUNYA:
- Barcelona	- Girona
- Martorell	- Figueres
- Igualada	- Mataró
- Tarrega	- Vic
- Cervera	- Olot
- Lleida	- Sabadell
- Tortosa	- Manresa
	- Solsona
	- Vilanova
	- Vilafranca
	- Tarragona
	- Reus
	- Urgell
	- Tremp

Carta datada a Vic el 8 de juliol de 1779, amb destinació La Bisbal. Marca: "+/CATALVNA" en negre, estampada en trànsit per Girona. Marca de ports "14" catorze quarts.

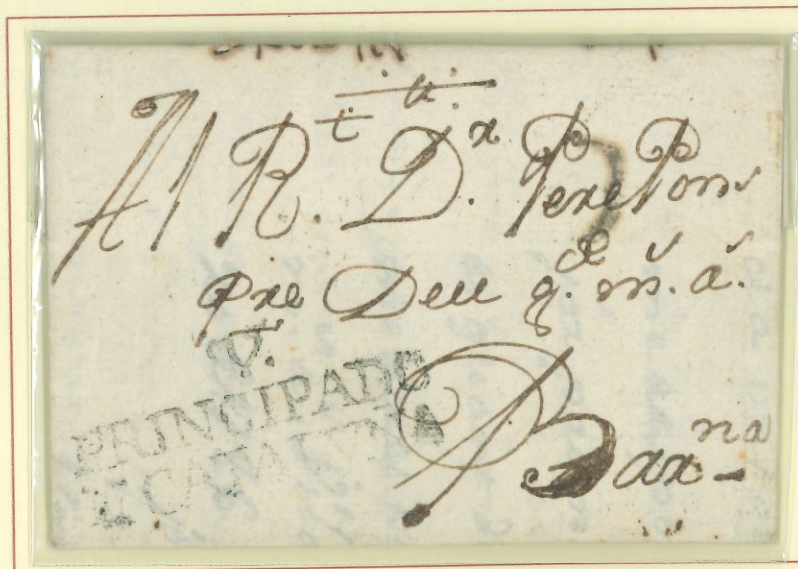
El Correu a CATALUNYA (segles XVIII - XIX)

Marques d'origen Catalunya.

En data 6 d'agost de 1779 s'aprova la nova ordenació Postal a Espanya, en que es detallen les demarcacions de partits i els corresponents segells que eren utilitzats en cada estafeta, així es distingeix la procedència de la carta: "Sello del Principado de Cataluña".

Carta datada a Vic el 7 de juny de 1785, amb destinació Calaf. Marca: "V./PRINCIPADO DE CATALUÑA" de Vic. Marca de ports: "6" quarts.

Carta datada a Vilafranca del Penedès el 20 de març de 1786, amb destinació Barcelona. Marca: "V./PRINCIPADO DE CATALUÑA" de Vilafranca. Marca de ports: "5" quarts.

El Correu a CATALUNYA (segles XVIII - XIX) Marques d'origen Catalunya

Dins l'ordenança del 23-7-1762 també es creen els fonaments de les **carteries** o "hijuelas" que era petites oficines postals pel repartiment del correu a les zones rurals.

4ª "Como muchas Comunidades, Ciudades, Villas ó Pueblos, situados en las travesías, fuera de las carreras generales, suelen dar alguna ayuda a costa á Conductores particulares, que lleven y traigan sus cartas desde la Estafeta inmediata, no habiendo inconveniente, se podrá tolerar esta practica... nombrandose en el Pueblo persona que reciba la Valija, forme lista y dirija las Cartas, que de allí salieren a otros destinos. Por cuyo motivo será de obligación de los Administradores particulares avisar de todas las Hijuelas, Veredas y Conducciones de esta ntaturaleza al Administrador principal, para reglarlas, procediendo dar este último parte a los Administradores Generales para la aprobación de sus providencias".

Amb data 24-9-1785 s'especifica la tasca dels "Carteros Verederos" lluny de les ciutats. Una vegada a la setmana tenien que repartir el correu , amb una velocitat de marxa de una llegua (= 5,27 Km.) per cada ½ hora, tant de dia com de nit, sempre que la pluja, neu o els rius no ho dificultessin.

Carta datada al monestir de Sta. M^a. de Serrateix l'1 de maig de 1786, amb destinació Berga, marca en trànsit de Solsona: "PRINCIPADO DE CATALVÑA", en negre sense marca de ports. (Fda. : ex-col·lecció Pedro Monge.)

Carta datada a Solivella el 5 de maig de 1788 , amb destinació Calaf, marca en trànsit per Espluga: "PRINCIPADO DE CATALVÑA", en negre amb marca de ports manuscrit : "6" quarts.

El Correu a CATALUÑA (segles XVIII – XIX)
Marques d'origen Catalunya.

Datat el més de setembre de 1802, es crean les noves marques postals anomenades numerals, inspirades en l'ordenació numeral dels Departaments i marques postals de França.

Les marques estaven numerades per ordre alfabètic de poblacions.

Carta datada a Castellàs el 12 d'agost de 1808, amb la marca "A.1°./CATALUÑA" en negre estampada en trànsit per Agramunt, sense marca de ports.

1- AGRAMUNT	11- CARDONA	21- LA BISBAL
2- ALFORJA	12- CASTELLÓ EMP.	22- LLEIDA
3- BALAGUER	13- CERVERA	23- MALLORQUINE
4- BANYOLES	14- ESPULGA F.	24- MANRESA
5- BERGA	15- FALSET	25- MARTORELL
6- BESALÚ	16- FIGUERES	26- MATARÓ
7- CALAF	17- GIRONA	27- MONTBLANCH
8- CALELLA	18- GRANOLLERS	28- MORA D'EBRE
9- CAMBRILS	19- HOSTALRICH	29- MOIÀ
10- CAMPRODÓN	20- IGUALADA	30- OLOT

El Correu a CATALUNYA (segles XVIII – XIX)
Marques d'origen Catalunya.

Carta escrita a Castellbó, amb la marca "U.47./CATALUÑA" en negre marcada en trànsit per la Seu d'Urgell.

31- PONS

32- PUIGCERDÀ

33- REUS

34- RIPOLL

35- S.FELIU GUIXOLS

36- SITJES

37- SOLSONA

38- TARREGA

39- TARRAGONA

40- TORREDEMBARRA

41- TORTOSA

42- TREMP

43- VALLS

44- VIC

**45 VILAFRANCA PENE-
DÈS**

**46- VILANOVA I LA
GELTRÚ**

47- SEU D'URGELL

El Correu a CATALUNYA (segles XVIII – XIX)
Marques d'origen Catalunya..

En data 15 de desembre de 1842 la Direcció General de Correus va decretar l'ús general del "timbre de fecha", datador que es va crear el 1841 i que en total es van enumerar 31 Demarcacions Postals de Tarifa.

La demarcació de Catalunya, corresponia al N°. 5.

Com exemple tenim dues cartes datades al primer any d'ús: 1842.

Carta datada a Lleida el 4 d'agost de 1842 dirigida al "Alcalde Costitucional Arenys de Mar", marca de porteiig: "8" escrit a mà.

Carta datada a Reus el 10 de novembre de 1842, marca porteiig: "6" de Vic

El Correu a CATALUNYA (segles XVIII - XIX)

Marques d'origen Catalunya

Segons la normativa del nou datador tipus "Baeza" de data **15 de maig de 1842**, al paràgraf 7º de la circular, indica la utilització de la **tinta de color vermell**. En data 2 de juny de 1844 es modifica la norma autoritzant diferents colors de tintes, segons les sis carreres generals de Correus: **Blau/Madrid**, **Vermell - groc/Andalusia** a França per Irún, **Verd/Castella** i Galícia, **Vermell/Aragó**, Catalunya, Balears; **Taronja/Valencia**, Murcia; **Negre/Extremadura**. Aquesta normativa va durar fins la nova Circular del 18 d'agost de 1845, a partir del 1 de setembre es torna utilitzar una única tinta en vermell en caràcter general.

Cartes datades a Ripoll: "**RIPOLL/4 MAR/1844**" color vermell. "**RIPOLL/6 ENº/1845**" color vermell groc i marca: "**FRANCO**" del mateix color, les dues destinació Torelló.

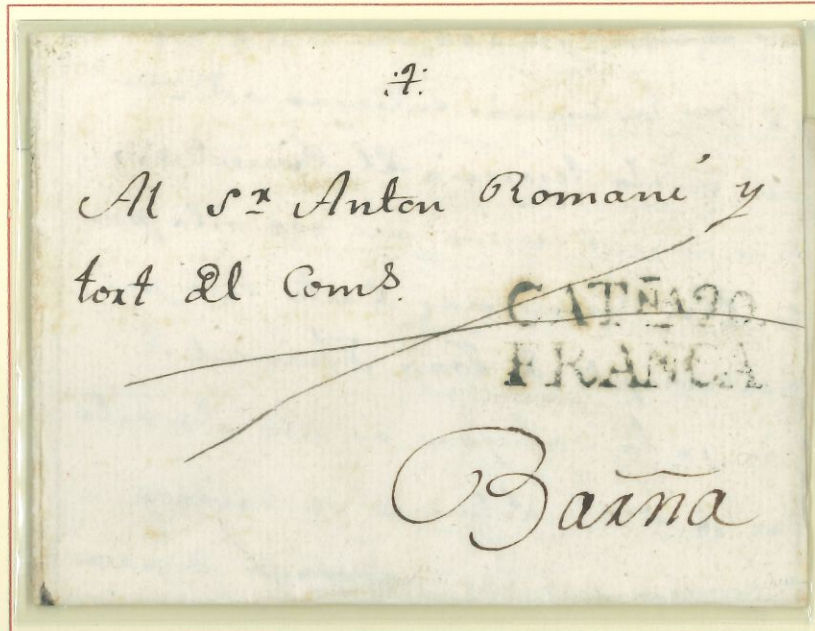
Carta datada a Sta. Eulalia el 2 d'agost de 1853, destinació Vic, datador: "**GRANOLLERS/2 AGº/1853**" en color negre amb trànsit per Granollers. (únic exemplar conegut en color negre).

El Correu a CATALUNYA (segles XVIII - XIX)

Marques de Franqueig.

La marca: "FRANCO" o "FRANCA" s'utilitzaven com a marca d'origen prèviament franquejada o de pagament voluntari a la sortida. Per distingir aquest tipus de carta es feia una grafia en forma d'aspa a l'envolta.

Carta datada a Igualada el 23 de maig de 1816, amb destinació Barcelona. Marca: "CAT^{NA}20/FRANCA" de Igualada i grafia en forma d'aspa.

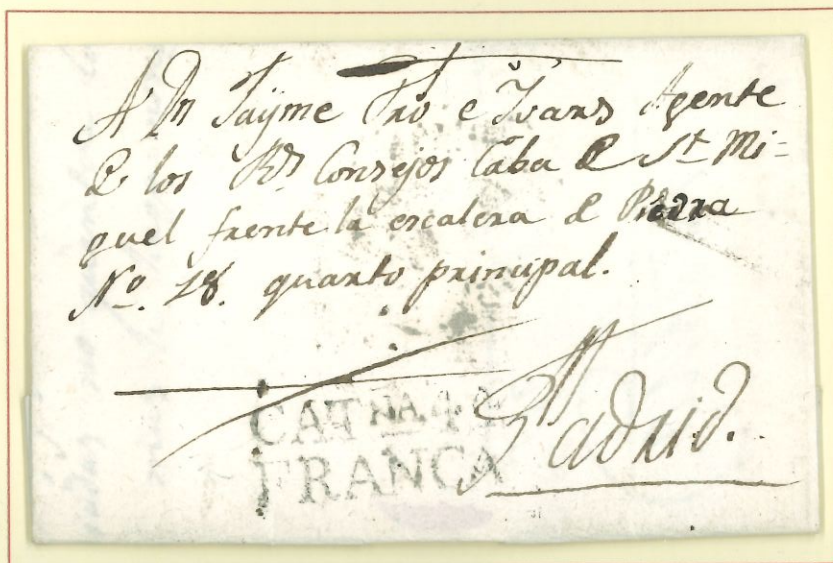

Carta datada a Lleida el 14 de febrer de 1819, amb destinació Barcelona. Marca: "FRANCO" de Lleida i grafia en forma d'aspa.

El Correu a CATALUNYA (segles XVIII - XIX)

Marques de Franqueig.

Carta datada a Vic el 10 de desembre de 1826, amb destinació Madrid. Marca: "CAT^{NA}44/FRANCA" de Vic i grafia en forma d'aspa. Revers marca d'arribada a Madrid el 19 de desembre.

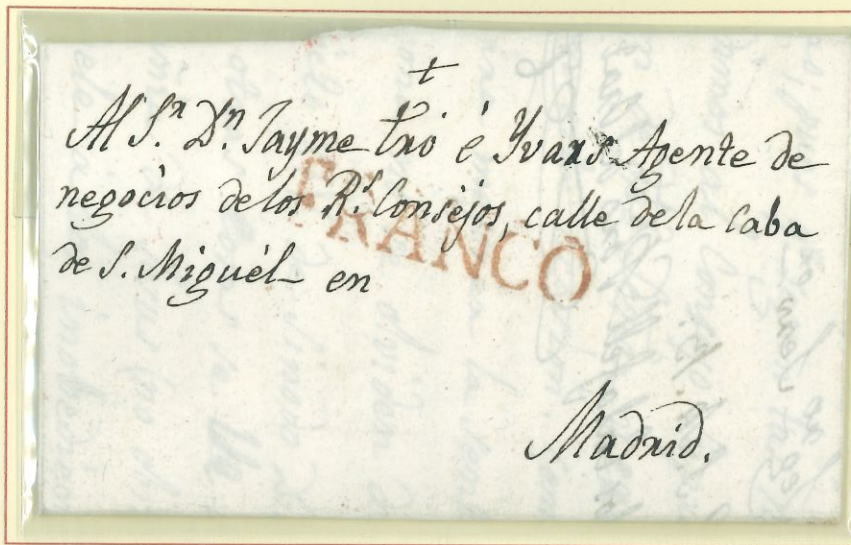

Carta datada a Manlleu el 14 d'octubre de 1844, amb destinació Alcoi. Marca: "FRANCO" de Vic. Datador: "VICH/14 OCT.1844" i grafia en forma d'aspa.

El Correu a CATALUNYA (segles XVIII - XIX)

Marques de Franqueig.

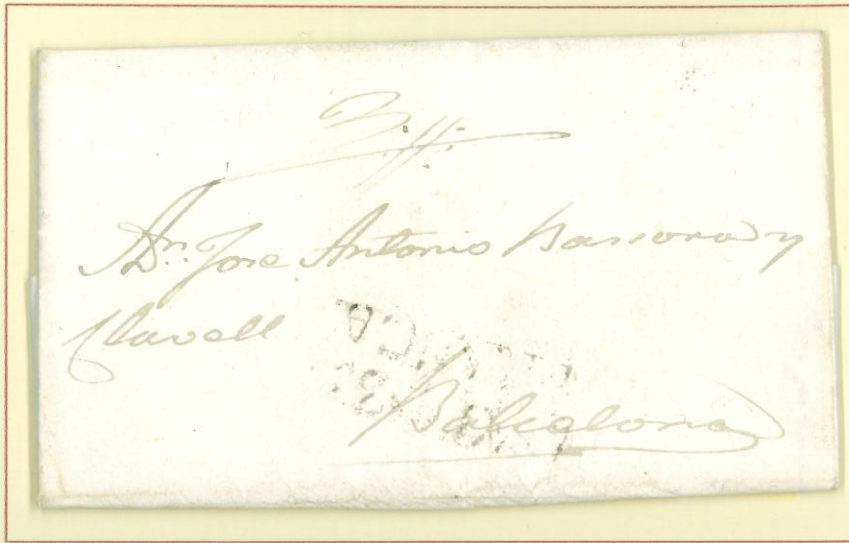
Carta datada a Barcelona el 21 de març de 1832, amb destinació Madrid. Marca: "FRANCO" de Barcelona.
Revers marca d'arribada el 27 de març.

Carta datada a Vic el 16 de desembre de 1844, amb destinació Barcelona. Marca: "FRANCO" de Vic.
Datador: "VICH/16 DIC.1844"

El Correu a CATALUNYA (segles XVIII - XIX)
Marques de Franqueig.

Carta datada Reus el 1 d'octubre de 1823, amb destinació Barcelona. Marca: "CAT^{NA}33./FRANCA" de Reus.

Carta datada a Barcelona el 19 de juliol de 1847, amb destinació Pallejà. Marca: "FRANCO", grafia de l'aspa en tinta. Manuscrit. "Franco". Datador: "BARCELONA/19 JUL.1847".

El Correu a CATALUNYA (segles XVIII - XIX)

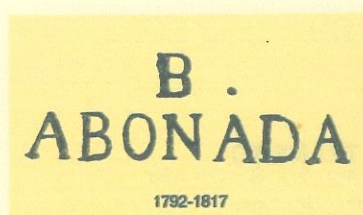
Marques Abono

Marques de Abono: La primera marca de Abono coneguda és de 1789 datada a Cadis, la segueix la present de Barcelona amb la marca: "**B./ ABONADA**" (1792-1817), la representada és la segona marca d'encuny coneguda, aquests tipus de signes postals es van fer servir al reexpedir una carta per abonar el port, per no fer el cobrament dues vegades o acumulat al destinatari a les diferents administracions que anaven dirigides, al mateix temps també es fan servir per rectificar els ports i te funcions obliterated com son les primeres emissions isabelines. La abreviatura: "**A**" de Abono o Abonada sempre procedeixen de la cartelleria antiga i son peces que es fonien i es col·locaven directament en un encuny, es per això que d'ençà de 1835 fins a 1850 on proliferen la utilització d'aquests usos a la majoria d'administracions d'Espanya els tipus de grafies dels mateixos són molt diferents, majorment es van utilitzar en color vermell, negre i ocasionalment en blau i les seves variants.

Carta datada a Girona el 23 de maig de 1803, amb destinació St. Andreu de Palomar per Barcelona. Marca: "G.17 CATALUÑA", ports borrós "B.5".

Revers marca: "**B. ABONADA**" de Abono, arribada a Barcelona.

El Correu a CATALUNYA (segles XVIII - XIX)

Marques Abono

Carta datada a Barcelona el 9 de juliol de 1836, amb destinació Montevideo (Uruguai) via Cadis, en trànsit per Portugal.

Marca de sortida de Barcelona: **"B.CATALVÑA"** en vermell.

Marca de PORTS: **"13"** quarts de Cadis

Marca **"A"** de Abono estampada a Cadis.

Ports pagats per la via de Portugal : **"90"** reis

Revers: **"CADIZ/ 24 AGT 1836"** en blau

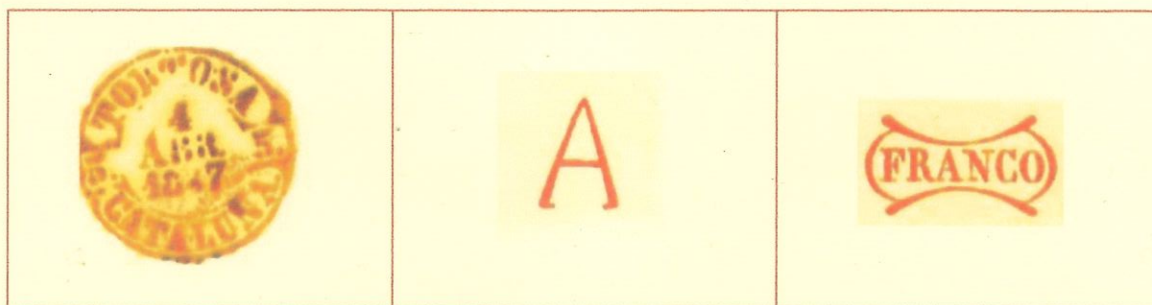

El Correu a CATALUNYA (segles XVIII – XIX)
Marques Abono.

Sobre escrit de doble ús dirigit a “Don Cirilio Franquet, Diputado a Cortes” a Madrid, datador tipus “Baeza” de: **“TORTOSA/4 ABR. 1847”** en vermell de Tortosa, **“A”** d’abono de Valencia i marca **“FRANCO”** de Madrid.

“TORTOSA 4 ABR.1847” **“A”** Abono Valencia **“FRANCO”** Madrid

El Correu a CATALUNYA (segles XVIII - XIX)

Marques Abono

Frontal de plica judicial datat el 1853 de Barcelona, dirigida a Sta. Coloma de Farnés, datador tipus "Baeza":
"BARCELONA/1853" en vermell.

Marca: "A^s" de abono en negre. Segell del jutjat de Barcelona i manuscrit: "S.N.". (Servei Nacional).

Carta datada a Barcelona el 13 de novembre de 1850, dirigida a Madrid, datador tipus "Baeza":
"BARCELONA/16 NOV.1850".

Marca: "A^s" de abono en vermell. Marca: "S. y D." en vermell de Franquícia de Diputats, marcada a l'arribada a Madrid.

El Correu a CATALUNYA (segles XVIII – XIX)
“Avisos de Libranzas”

“Avisos de Libranzas” (Gir Mutu o Gir Postal). Era la tramesa de cabals o quantitat de diners entre oficines postals.

Sobreescrit certificant de “Avisos de Libranzas” datat a a Berga el 2 de març de 1851, amb destinació Valencia, gir mutu entre les dues administracions de correus. Datador: “**BERGA/2 MAR 1851**” (Tipus Baeza). Manuscrit: “Correos” i a l’arribada: “V^a 6 Mzo.”. Revers marca de trànsit per Barcelona.

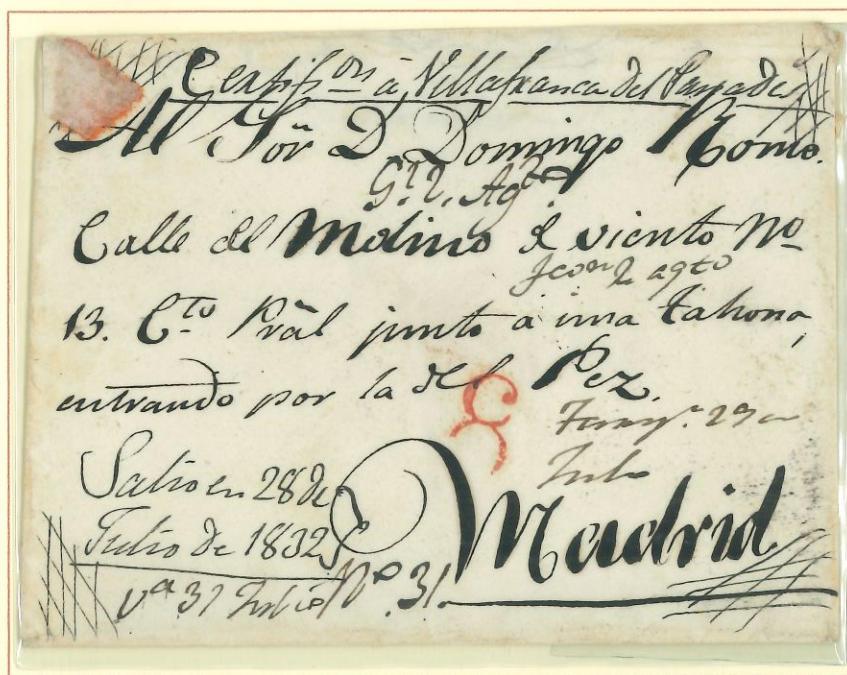
El Correu a CATALUNYA (segles XVIII – XIX)

Correu Certificat.

El Correu Certificat, tal com el seu nom indica eren les cartes que previament eren certificades en origen. La seva conducció i entrega era garantida, pel que es pagava una tarifa especial o sobretasa, el seu enviament era controlat i anotat en el mateix sobre, per les diferents administracions de correus que circulava.

Algunes marques de certificació eren amb encunys d'altres eren manuscrites. Les certificacions es consideren molt rares, ja que una vegada entregada la carta, l'envolta o sobre era firmada pel destinatari i quedava en mans de Correus.

Certificat a Vilafranca del Penedès.

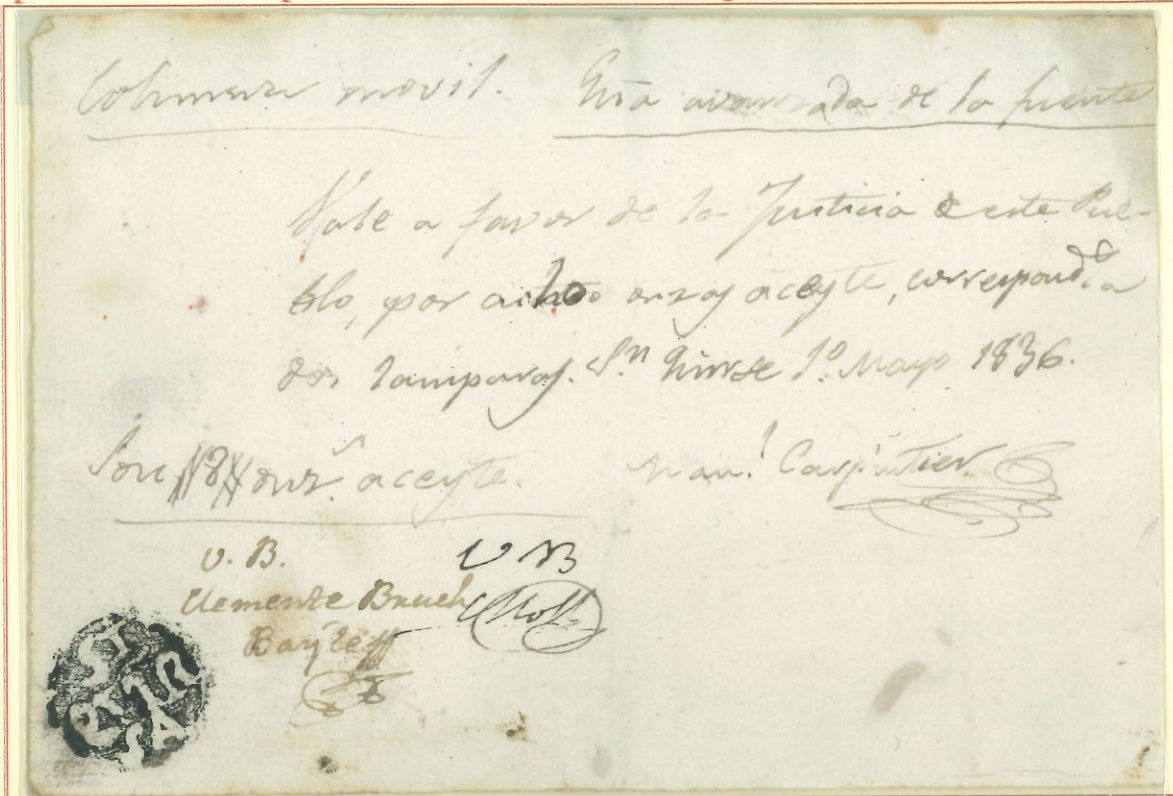
Certificació a Vilafranca del Penedès el 28 de juliol de 1832, amb destinació Madrid. Manuscrit al front recorregut de la carta: Tarragona 29 de juliol, Valencia 31 de juliol, Requena 31 de juliol, Tarancón i General (Madrid) 2 d'agost. Marca "8" quarts en vermell import de la carta. Revers: "Pagó Dña. Luisa de Sayol 7 R" (rals), import pagat per la certificació. Interior: Signat "Recibí Domingo Romo".

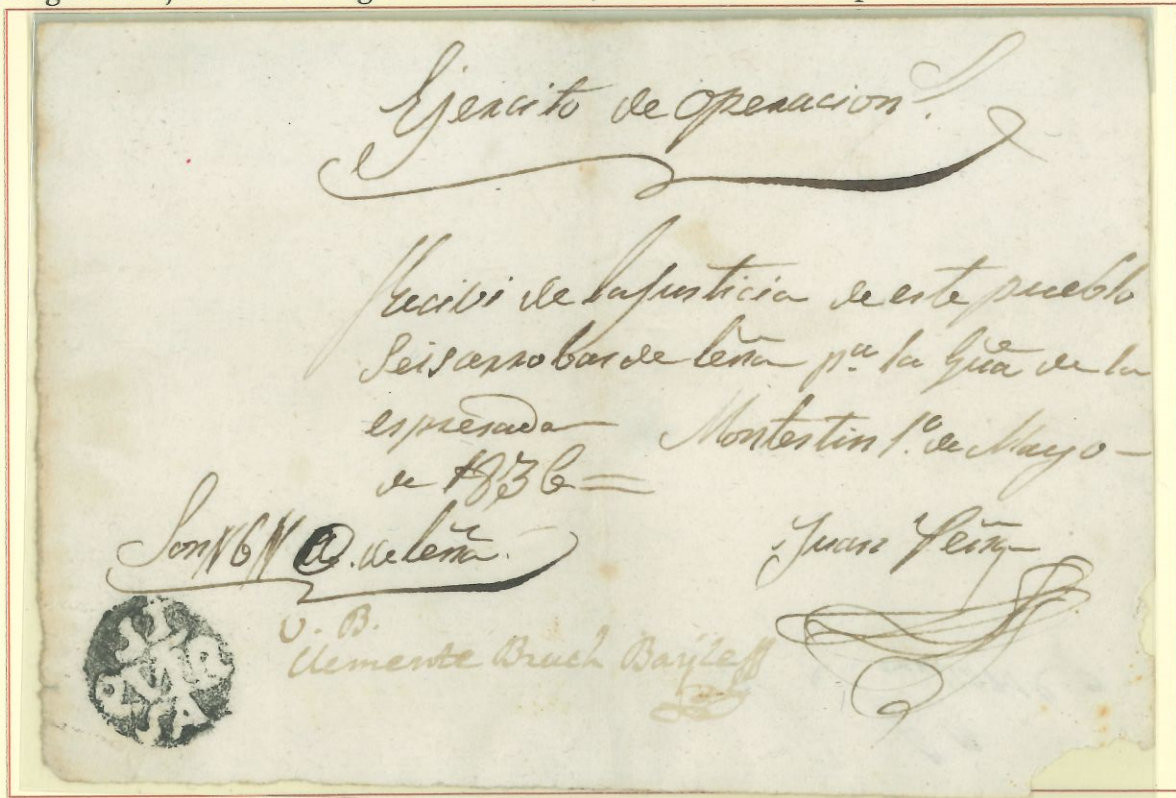
El Correu a CATALUNYA (segles XVIII - XIX)

Correu per Vereda

1.ª Guerra Carlina (1833 - 1840). Durant aquest període en què es trobaven emplaçats varis exèrcits realistes pel territori català en lluita contra les forces carlines, una pràctica habitual era la utilització del "vereder" com a correu propi per portar d'una forma ràpida les ordres o els comunicats als pobles, on s'hi trobava la tropa acampada.

Comunicat de la "Columna Móvil" situada "En avanzada de la Fuente" a Sant Quirze de Besora l'1 de maig de 1836, el segell de l'Ajuntament i la signatura de l'alcalde, rebut la firma del responsable de la columna de l'exèrcit.

Rebut del "Ejército de Operación" a Montesquiú l'1 de maig de 1836, el segell de l'Ajuntament de Sant Quirze

El Correu a CATALUNYA (segles XVIII – XIX)
Diaris, impresos

Real Decreto, estableciendo un nuevo método y precios para el franqueo y la certificación de la correspondencia. 24 de octubre de 1849.

Artículo 7º. Los diarios y demás periódicos se portearán para el franqueo según su peso, a razón de cuarenta reales por arroba, siempre que reúnan las cuatro circunstancias siguientes:

- 1º. Que sean presentados en las Administraciones de Correos directamente por las redacciones.*
- 2º. Que estén con fajas.*
- 3º. Que en la faja este impreso el título del periódico.*
- 4º. Que no contengan signos ni otra cosa manuscrita más que el nombre del suscriptor y del pueblo en que éste resida.*

Faixa que enviaba el diari "HERALDO", datat a Barcelona el 24 de juny de 1852, enviat al "Sr. Domingo Coma" de Figueres. Datador borrós en color negre de Barcelona (Tipus Baeza): "BARCELONA/24 JUN 1852". Revers datador d'arribada: "FIGUERAS/25 JUN 1852" en vermell.

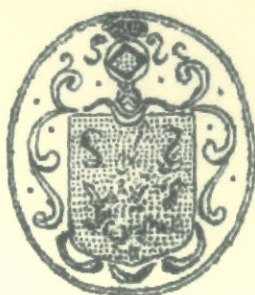

El Correu a CATALUNYA (segles XVIII – XIX)
Marques d'intervenció Barcelona.

Carta datada a Roma el 12 de maig de 1731, dirigida a "*Dn. Gaspar Bastero Canonge y Dagà de la Sta Iglesia*" de Barcelona.
Ports: "r 2" 2 rals en negre.

Revers: marca oval en negre d'intervenció de l'Administració de Correus de Barcelona.

El Correu a CATALUNYA (segles XVIII - XIX)

Marques d'intervenció Barcelona

Marques d'intervenció aplicades a l'arribada per l'Administrador Principal de Correus de Barcelona:

“ORTIZ” i “FERNANDEZ”.

Carta d'origen Cervera (1755c.). Marca lineal: "C E R V E R A" en tinta d'escriure, i marca "ORTIZ" (P.E.2) estampada a Barcelona a l'arribada.

Carta d'origen Manresa 1765. Marca lineal: "CATALVÑA" de Manresa, i marca "FERNANDEZ" (P.E.3) estampada a Barcelona a l'arribada.

El Correu a CATALUNYA (segles XVIII – XIX)
Marques d'intervenció Barcelona.

Aquestes marques administratives eran estampades a l'arribada, al revers de la carta, encunyats a la Caixa de Barcelona:

Carta datada a Vic el 13 de desembre de 1779, amb la marca: "V./PRINCIPADO/ D CATALVÑA" en negre de Vic, porteiç "B.5" i al revers marca d'intervenció a l'arribada a Barcelona: "B^{NA}Y."

Carta datada a Vic el 11 d'agost de 1791, amb la marca: "V./PRINCIPADO/D CATALVÑA" en negre de Vic, porteiç "B.5" i al revers marca d'intervenció a l'arribada a Barcelona: "B.^{NA}INTDO".

El Correu a CATALUNYA (segles XVIII - XIX)
Marques d'intervenció Barcelona

També podem trobar aquestes marques d'intervenció en trànsit per Barcelona.

Carta datada a Tortosa el 26 de desembre de 1845, amb destinació París.
Datador tipus "Baeza": "**TORTOSA/5 EN° 1846**" en vermell.
Ports manuscrit: "19" i "France".

Revers: Marca d'intervenció de Barcelona, en trànsit en color vermell i datador d'arribada a París en negre. Tancament de la carta en lacre de cera vermell.

Marca d'intervenció de l'Administració de Correus de Barcelona

El Correu a CATALUNYA (segles XVIII – XIX)
Correus Marítims.

Veracruz (Mèxic) – Calella

L'Havana (Cuba) - Barcelona

Carta datada a Veracruz (Mèxic) el 28 de juny de 1810. Marca: “**NUEVA ESPAÑA**” en vermell i porteig manuscrit: “8 r” vuit rals. Al front “Cataluña” i nom del vaixell, “*Bergantín Catalina*”.

Carta datada a L'Havana (Cuba) el 21 de juny de 1819. Marca: “**ISLAS DE BARLOVENTO**” en negre i porteig manuscrit: “7 r” set rals. Al front “Cataluña” i nom del vaixell, “*Bergantín Argos*”. Revers arribada a Barcelona 20 d'agost 1819.

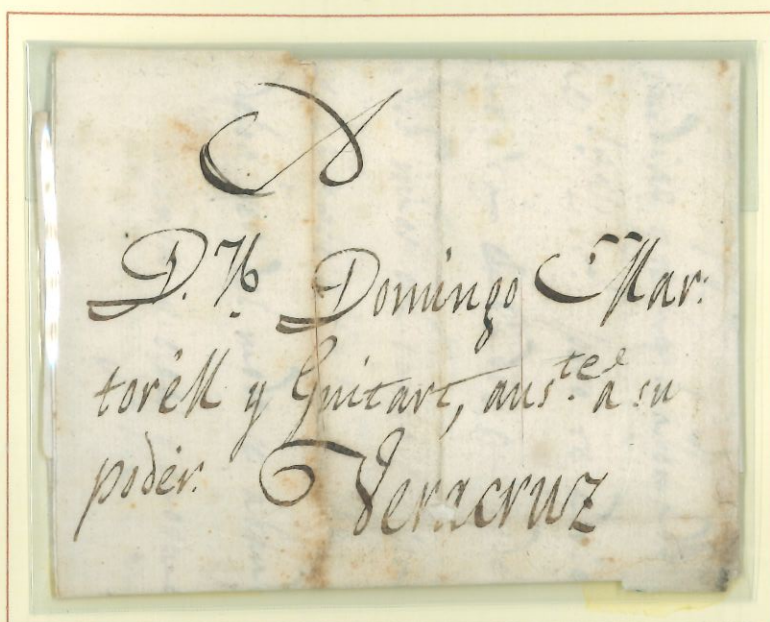

El Correu a CATALUNYA (segles XVIII – XIX)

Correus Marítims

Arbucies – Veracruz (Mèxic)

Vilanova i la Geltrú – L'Havana (Cuba)

Carta datada a Arbucies el 10 de juliol de 1813, destinació Veracruz (Mèxic), sense marca del correu, portada privadament, segons interior del text: “por conducto del Capitán Francisco Moreu”, que portava la mercaderia relacionada en la carta. **Desinfectada**, porta dos talls de 2,5 mm.

Carta datada a Vilanova i la Geltrú, el 14 de maig de 1832, amb destinació L'Havana (Cuba), marca de sortida: “V.46/CATALUÑA” en negre. Al dors marca “E” en cercle de la “Empresa”, de les cartes procedents d'Espanya.

El Correu a CATALUNYA (segles XVIII – XIX)
Correus Marítims.

L'Havana – Vilanova i Geltrú

Carta datada a L'Havana el 3 de febrer de 1833, amb la marca "HABANA FRANCO" en negre i manuscrit: "Con el Correo de la Empresa n° 4".

Carta datada a L'Havana el 28 d'agost de 1834, amb la marca: "HABANA FRANCO" en negre i manuscrit: "Con el Correo de la Empresa n° 1" i "Cataluña".

El Correu a CATALUNYA (segles XVIII - XIX)

Correus Marítims.

Santiago de Cuba – Barcelona

Santiago de Cuba – Barcelona

Carta datada a Santiago de Cuba el 30 de novembre de 1837. Marca: “**YNDIAS**” en vermell d’entada per Cadis, i ports manuscrits: “7r.” set rals i “4” quatre morabatins, corresponent al sobre port a Catalunya degut a la Guerra Carlina (1838-1840). Revers arribada a Barcelona el 9 de febrer, marca en vermell.

Carta datada a Santiago de Cuba el 18 de juny de 1839. Marca: “**ISLAS DE BARLOVENTO**” en blau d’entrada per Cadis i ports: “7R” set rals i “8” vuit morabatins, corresponent al doble port de recàrrec a Catalunya de quatre morabatins per la Guerra Carlina i que es va aplicar de març de 1838 fins setembre de 1840.

El Correu a CATALUNYA (segles XVIII - XIX)

Correus Marítims.

L'Havana (Cuba) - Barcelona

Santiago de Cuba - Barcelona

Carta datada a l'Havana (Cuba) el 31 de maig de 1839. Marca: "HABANA FRANCO" en negre i ports: "8 R." vuit rals en vermell. Manuscrit: "Cataluña".

Carta datada a Santiago de Cuba el 20 de setembre de 1839. Datador d'arribada a Cadis: "CADIZ/14 NOV./1839" i ports "21" quarts en color blau. Manuscrit: "Vapor francés Fenicio".
Revers marca d'arribada a Barcelona el 23 de novembre, en color blau.

El Correu a CATALUNYA (segles XVIII – XIX) Correus Marítims

Sant Feliu de Pallarols – “Nuevas Filipinas”, Texas

La provincia de Texas o “*Las Nuevas Filipinas*”. L’any 1691 es crea “el camino real”, la primera via oficial de Texas, que anaba desde el Rio Grande, al nord de la “Nueva España” fins la “misión de San Francisco de las Tejas” que s’acabava de fundar (l’any 1690), situada a l’Est de Texas, i que va donar nom a la provincia de Texas. El primer governador fou Domingo de Terán de los Rios. “Las haciendas de ganado”, tal com les coneixem a Texas i Estats Units, van començar a la vall del “Rio San Antonio” en el segle XVIII quan Texas era una part de la “Nueva España”. Les primeres grans transhumàncies de ramats de bovins “*Longhorn*” van ser portades per texans espanyols entre els anys 1779 i 1782, que van ajudar a la victòria de la Revolució Americana. Després de la batalla de Saratoga, les nacions europees: França, Espanya i Holanda s’uniren a la causa de les colònies americanes en la seva lluita contra Anglaterra. Carles III nomenà Bernardo Gálvez cap de les tropes espanyoles contra els britànics a la zona de la Costa del Golf. Per tal de suministrar carn a l’exèrcit en operacions, va manar sortir de San Antonio de Bexar el més d’agost de 1779, dos mil caps de bestiar “*Longhorns*” texans cap a la Luisiana. Durant els anys 1779, 1780, 1781, 1782 entre deu i quinze mil caps de bestiar van sortir dels ranxos de Bexar i La Bahia.

Carta datada a Sant Feliu de Pallarols el 10 de gener de 1840, destinació “Mantua y Montecuelo” en trànsit per L’Havana, manuscrit: “*Nuevas Filipinas*”, Texas. Marca: “**OLOT 30/ CATALUÑA**” en vermell i porteig: “4” rals. Al revers marca en un cercle en negre sense identificar.

El Correu a Catalunya (segles XVIII - XIX)
Correus Marítims

Santiago de Cuba – Barcelona (Via Anglaterra)

Carta datada a Santiago de Cuba el 7 de desembre de 1842. Entregada al consolat Britànic de Santiago que feia d'oficina postal. Ports: **2/1** manuscrit pagat al correu Britànic (2 chelins / 1 penic) per un pes de $\frac{1}{4}$ d'unça o 4 *adarmes*.

Marca de recepció a Londres (24 gener 1843) en color negre al revers de la carta i marca al frontal: "**PAID**" en taronja de data 24 gener 1843, en requadre.

Manuscrit: "**Via France**", per no ser enviada a Espanya pel correu marítim de Southampton a Santander, Corunya o Vigo; per ser el port més car que entrada per Calais enviada a Barcelona per via terrestre. Datador de Calais indicant la procedència de "**Ag**" (Anglaterra) el 26 de gener de 1843, en color vermell (poc freqüent).

Ports: "**10 R**" (10 rals de velló) d'arribada a Barcelona, en color vermell, corresponent a la taxa d'una carta procedent d'Anglaterra fins un pes de 4 *adarmes*.

Revers: datador tipus "Baeza" d'arribada a Barcelona en vermell il·legible.

El Correu a Catalunya (segles XVIII - XIX)
Correus Marítims

Maranhao (Brasil) – Barcelona (Via Lisboa)

Carta datada a Maranhão (Brasil) el 1 de juny de 1845, destinació Barcelona, per via de Lisboa (Portugal).

Marca d'entada a Lisboa: “**9 LISBOA 7**” encerclada en color blau. Manuscrit al anvers: “*Via de Lisboa*”.

Marca de ports: “**7 R**” (set rals) de Barcelona en vermell.

Port de Maranhão (Brasil)

El Correu a CATALUNYA (segles XVIII – XIX)
Correus Marítims.

Puerto Principe – Vilanova i Geltrú

Carta datada a Puerto Principe (Cuba), el 17 d'octubre de 1845, destí Vilanova i Geltrú, amb la marca: **FRANCO** de la Habana i "**CORREO MARÍTIMO. Nº 2**", en blau. Manuscrit: "*Cataluña*".

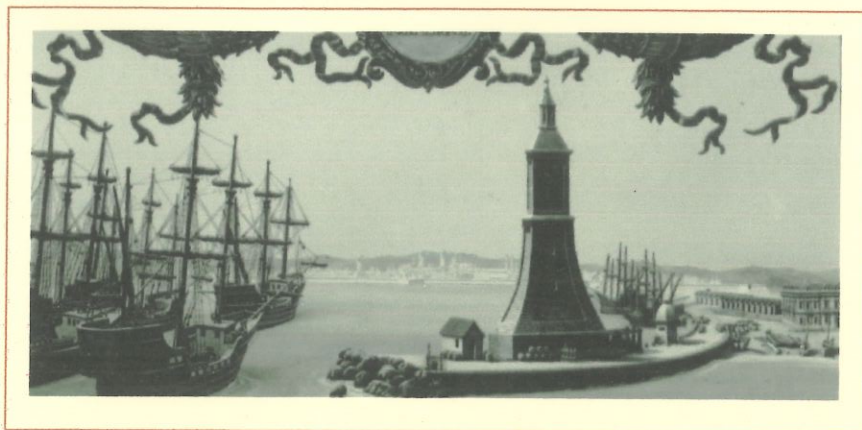
El Correu a CATALUNYA (segles XVIII – XIX)
Correus Marítims.

Manila – Barcelona

Carta datada a Manila (Filipines), el 26 de novembre de 1845, destí “Reus ó Barcelona”, portada privadament pel capità del vaixell, que la diposità a la bústia a Cadis. Marca “baeza” en trànsit: **“CADIZ/14 MAY.1846”** i porteig: **“1R.”**, en vermell de Barcelona.

Revers: arribada a Barcelona, marca “baeza” de data: **“21 MAY.1846”**. Temps transcorregut desde el dia de la sortida fins l’arribada sis mesos. Aixó ens dóna un exemple de la tardança en les comunicacions desde les colònies de Filipines a la Península.

Port de Barcelona “Casa del Port Franch”

El Correu a Catalunya (segles XVIII - XIX)
Correus Marítims

La Habana – Barcelona (Via Anglaterra)

Carta datada a La Habana el 29 d'abril de 1853. Entregada al consolat Britànic de Santiago que feia d'oficina postal. Ports: **2/1** manuscrit pagat al correu Britànic (2 chelins / 1 penic) per un pes de $\frac{1}{4}$ d'unça o 4 *adarmes*.

A l'arribada a Londres s'aplica l'encuny: "**PF**" en color taronja, indicació de pagat fins la frontera d'Espanya. Marca de recepció: "**PAID**" i data 10 de maig de 1854.

Datador de Calais (França) indicant la procedència de "**ANG**" (Anglaterra) el 12 de maig de 1854 en negre.

Ports: "**24 R^s**" (24 rals de velló) d'arribada a Barcelona, en color blau, corresponent a la taxa d'una carta procedent d'Anglaterra fins un pes de 10 *adarmes*. Complement de la taxa de "**6.ms**" (6 morabetins) corresponent a un recàrrec per la millora de camins a Catalunya (5 de juliol de 1843 fins 31 d'agost de 1845), equivalent a 1 quart de velló.

Revers: datador tipus "Baeza" d'arribada a "**BARCELONA 21 MAY 1853**"

El Correu a CATALUNYA (segles XVIII – XIX)

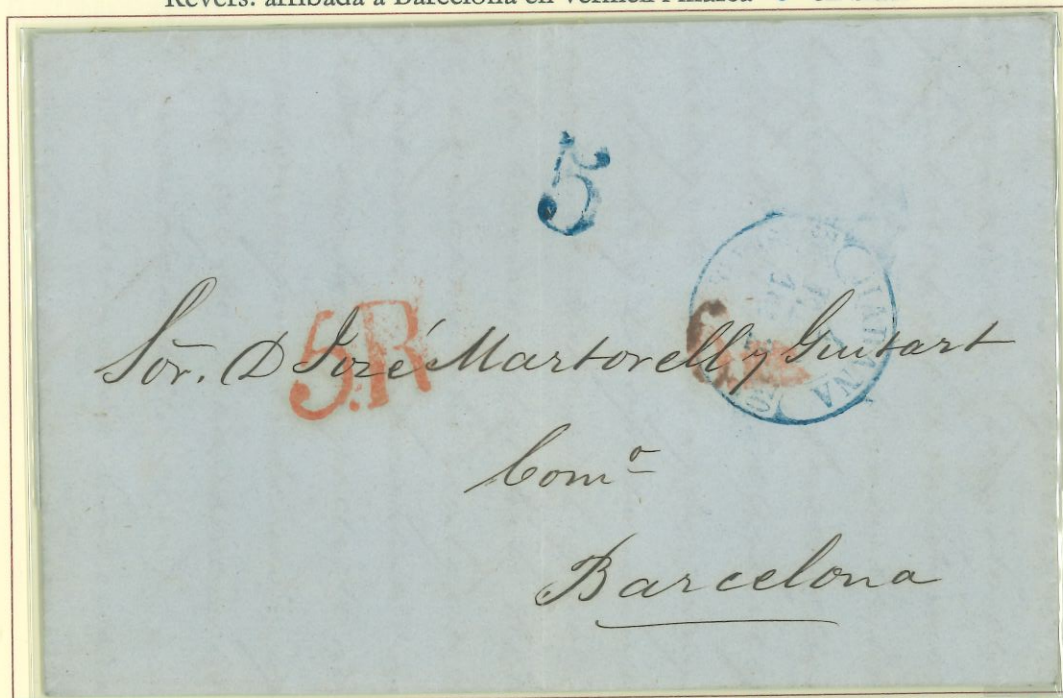
Correus Marítims.

Puerto Principe (Cuba) – Barcelona

Campeche(Mèxic) - Barcelona

Carta datada a Puerto Principe (Cuba) el 1 d'abril de 1854. Marca: "PTO.PRINCIPE/
1 ABR.1854/ISLA DE CUBA" en blau i marca de porteig doble: "5" i "7 R" rals en blau i
"6ms." en vermell de Barcelona, manuscrit: "Cataluña"
Revers: arribada a Barcelona en vermell i marca "0" en blau.

Carta datada a Campeche (Mèxic) el 6 d'octubre de 1851. Marca en trànsit per Cuba:
"HABANA/4EN^o 1852" en blau, marca de ports: "5" rals en blau i "5R" en vermell de
Madrid, "6ms" en vermell de Barcelona.

El Correu a CATALUNYA (segles XVIII - XIX)

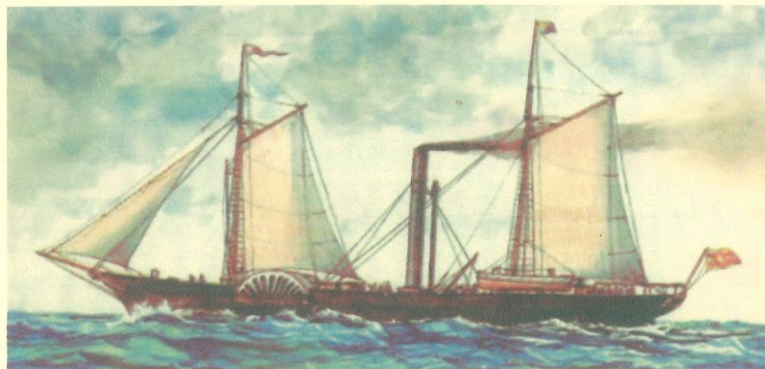
Correus Marítims

El Mallorquin

En data 7 de setembre de 1837 comença la nova era de la navegació marítima mallorquina amb l'arribada a Palma des de Londres del vapor "*El Mallorquí*" fou el primer vaixell de vapor amb matrícula de l'illa. "*El Mallorquí*" fou conegut popularment com "*El Pagès*" per portar a proa una talla de fusta policromada representant un pagès mallorquí. Va ser construït a les drassanes de "Druffus & Company" a Aberdeen (Anglaterra). Les seves mides eren de 45 metres d'eslora i 9 de màniga i l'altura de la coberta era de 3 metres. Construït amb fusta, la part inferior submergida estava recoberta de planxes de coure. El motor d'una força de 120 cavalls feia moure dues rodes de pales: una al cantó de babord i l'altra estribord. La velocitat màxima era de 11 nusos; igual que els vaixells de la seva època, continuava portant veles en dos pals, les quals servia per seguretat en cas d'avaria del motor. Era propietat de "*Empresa del Paquet de Vapor Mallorquí*", un més després de la primera arribada al port de Palma, "*El Mallorquí*" fou posat oficialment en servei, sortint de Palma amb destí Barcelona. Portant a bord 22 passatgers, correu i també mercaderies varies. "*El Mallorquí*" va estar actiu fent la línia Palma Barcelona i viceversa fins l'any 1859 que va participar en les operacions de la guerra entre Espanya i el Marroc, fins que el 1860 fou comprat per la "*Empresa Mallorquina de Vapors*" i després desballestat. Entre els personatges que van viatjar en aquest vaixell destaquem *Frédéric Chopin* i la seva acompanyant sentimental, l'escriptora francesa *Samantine Aurore Lucil Dupin*, coneguda com *George Sand*.

Carta datada a Barcelona el 10 de maig de 1840, destinació Palma de Mallorca. "*Vapor el Mallorquí*", portada pel vapor de la línia Palma - Barcelona. Marca borrosa de Barcelona i ports: "*B.11*" en vermell.

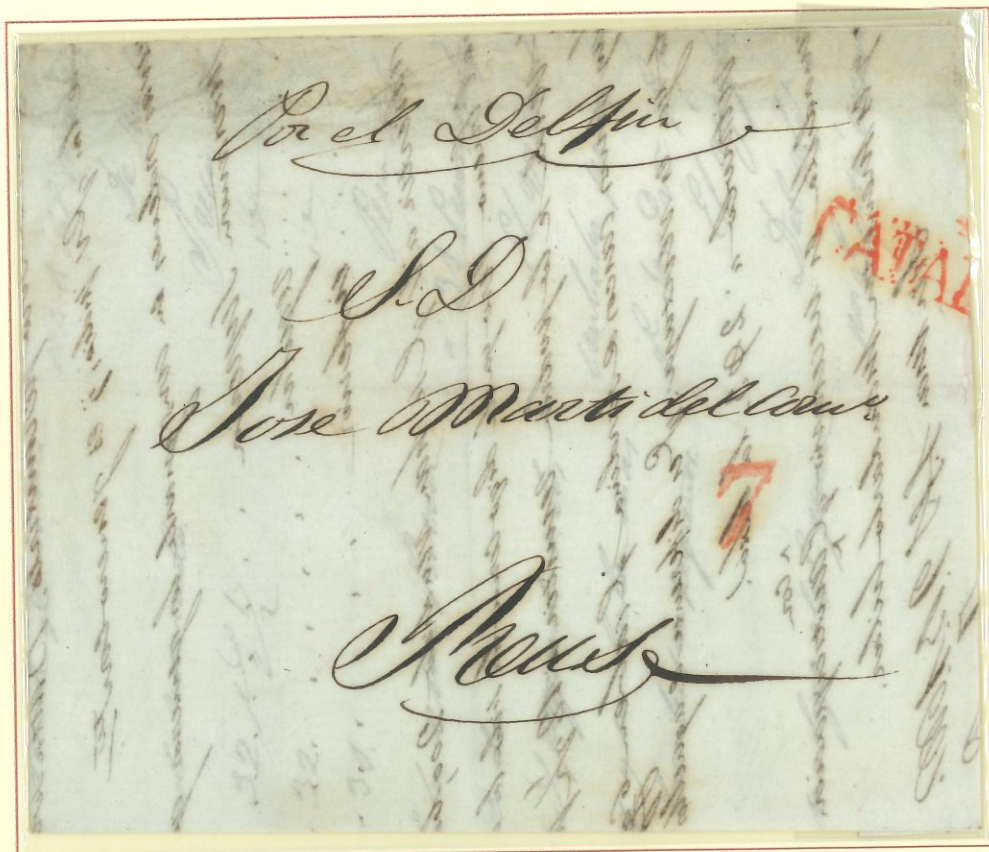

El Correu a CATALUNYA (segles XVIII - XIX)

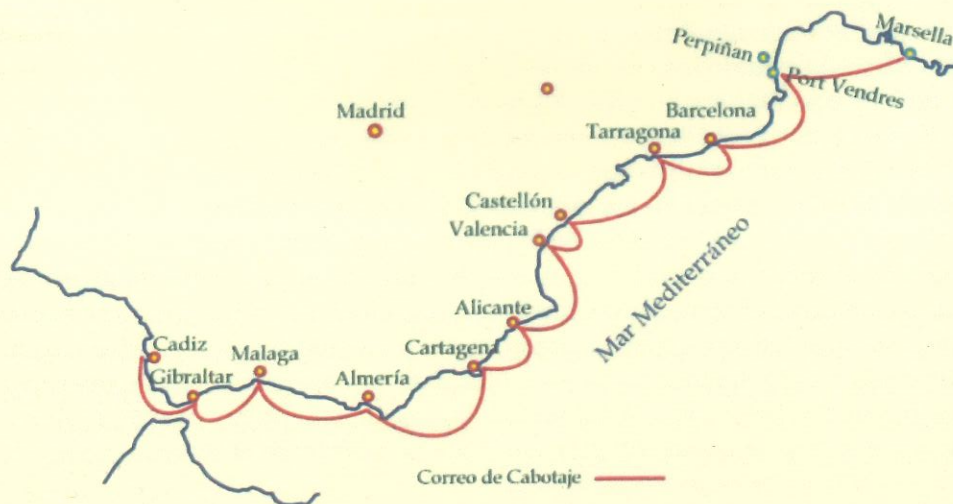
Correus Marítims

“El Delfin”

Vapor propietat de la “Cia. Catalana de Vapor”, entrà en funcionament l'agost de 1836, feia la línia Barcelona - Valencia i viceversa, l'any 1837 com a conseqüència de la guerra carlina el govern contractà a la “Cia. Catalana de Vapor”, per el transport de la correspondència, i l'obligà a portar el correu setmanal a les poblacions de: Sitges, Vilanova, Vendrell i Tarragona. També va fer alguns viatges a Marsella amb escala a Port-Vendres, i cap al sud fins a Cadis. D'aquest tipus de Correu s'anomena de **Cabotatge**.

Carta datada a Barcelona el 24 de gener de 1837, destinació Reus. “*El Delfin*”, portada pel vapor de la línia Barcelona -Valencia. Marca: “**B.CATALVÑA**” de Barcelona i marca de ports: “7” en vermell.

— Recorregut del Correu de Cabotatge dels vapors a la costa del Mediterrani.

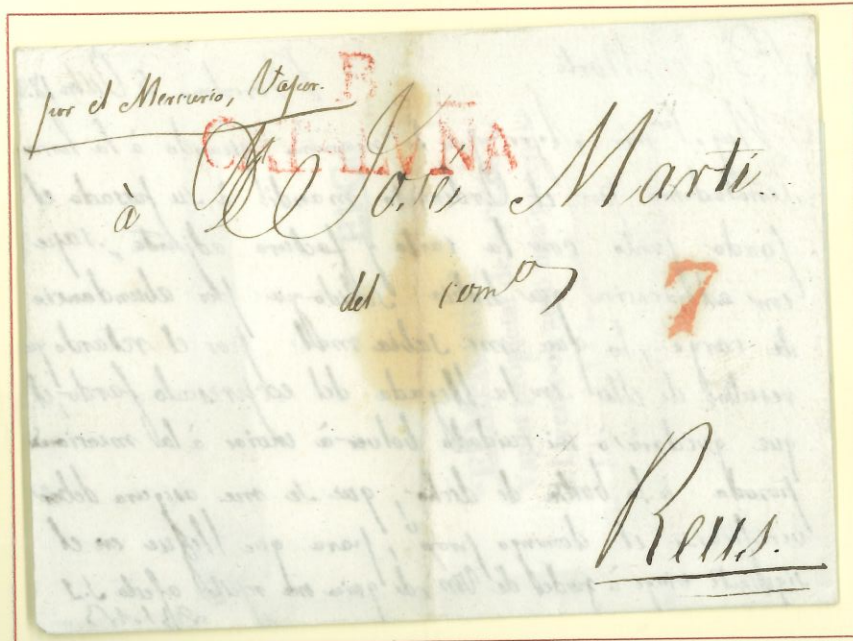

El Correu a CATALUNYA (segles XVIII - XIX)

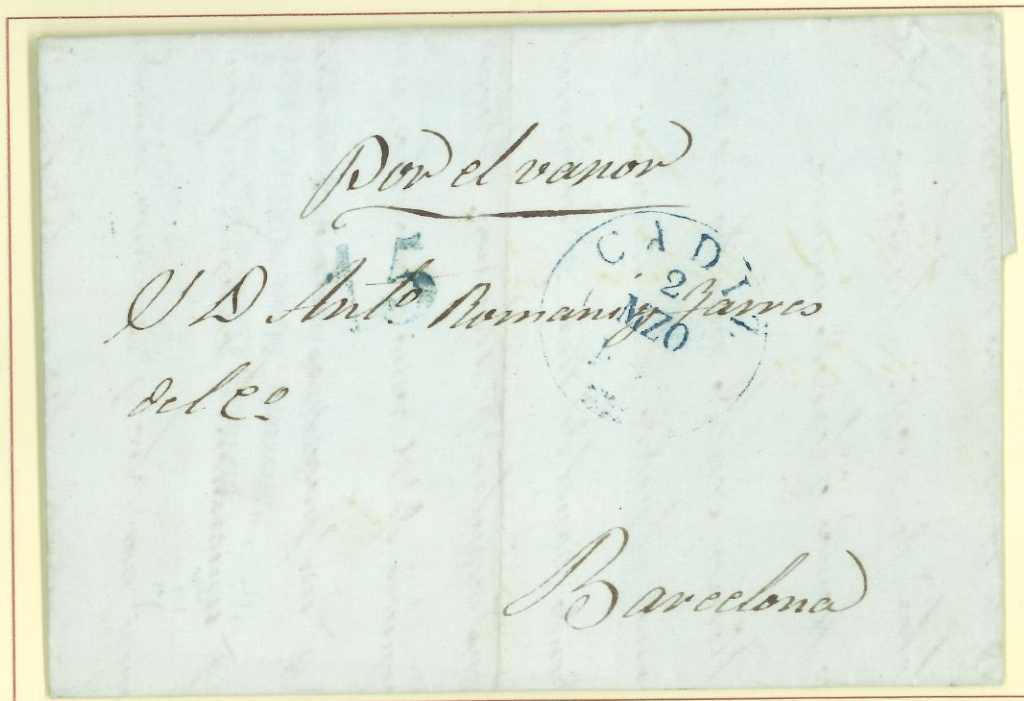
Correus Marítims

“El Mercurio”

Vapor propietat de la “Cia. Catalana de Vapor” entrà en funcionament el 20 de març de 1837. Va ser construït a Liverpool, amb una potència de 110 cavalls. Feia el recorregut de Marsella fins a Cadis, des de 1837 igual que “El Delfin” transporta també el correu, fent un repartiment setmanal a les poblacions costeres catalanes i arribà fins els ports de València i Cadis. **Correu de Cabotatge.**

Carta datada a Barcelona el 5 d'octubre de 1837, destinació Reus, manuscrit: “*por el Mercurio, Vapor*”. Marca: “**B.CATALUNYA**” de Barcelona i marca de ports: “**7**” en vermell.

Carta datada a Cadis el 2 de març de 1839, destinació Barcelona, manuscrit: “*Por el vapor*”, portada pel “*Mercurio*”. Marca: “**CADIZ 2 MZO**” i ports: “**15**” en blau, revers arribada a Barcelona el 10 de març. (Import de la carta : 13 quarts, més el recàrrec de la guerra carlina: 2 quarts “del barón de Meer”).

El Correu a CARALUNYA (segles XVIII - XIX)

Correus Marítims

“Fenicio”

El dia 20 de juny de 1838 la **Cia. Perier** va posar en servei el vapor: “*Fenicio*”, feia la línia Marsella - Valencia fins a Gibraltar i Cadis. Fou utilitzat com a vapor correu, conduïa correspondència a França i viceversa. Degut al bloqueig de la guerra carlina (1833-1840), va ser utilitzada la ruta marítima com la més segura per donar sortida a la correspondència a l'estranger i a poblacions com Calella i Roses en trànsit cap a Marsella.

Carta datada a Marsella el 31 de maig de 1843 amb destinació Barcelona, manuscrit: “*Phenicien*”, vapor de la línia Marsella-Barcelona, datador: “**MARSEILLE/1 JUN/43**”, marca: “**P.P.**” de ports pagats fins a la frontera en vermell, marca de ports: “**4 R**” quatre rals import d’una carta arribada de França.

Targeta postal del port de Marsella, datador : Marsella del 12 de febrer de 1903

El Correu a CATALUÑA (segles XVIII - XIX)

Correu Desinfectat

La Pesta Groga de 1800, entra per la part de Cadis i es va estendre per tot Andalusia, l'any 1805 va arribar a tota la costa mediterrània. En aquest període totes les mercaderies, productes de consum i la correspondència, tenien necessitat d'una llicència superior per creuar els cordons sanitaris, sols les cartes del Reial Servei, podien passar sempre que haguessin estat tractades o desinfectades en vinagre.

Carta datada a Antequera el 18 de febrer de 1800, destí St. Esteve d'en Bas (La Garrotxa). A primers d'any ja es presenta la epidèmia a Andalusia. Desinfecció amb un tall de 22 mm. a la part central i marques de vinagre.

Marca: "ANTEQUERA/AND^AALTA"

Ports manuscrit: "11^{1/2}" quarts, import del correu de Andalusia 10 quarts, més 1^{1/2} de repartiment local.

Carta datada a Barcelona el 12 d'agost de 1803, destí Sant Hilari Sacalm, marca de ports: "B.5" quarts.
Tall de desinfecció de 38 mm. Indicacions de trànsit per Mallorca i Santa Coloma de Farnés.

El Correu a CATALUÑA (segles XVIII - XIX)

Correu Desinfectat

Correu durant la Guerra de la Independència (1808 - 1814). A principis del segle XIX, va ser una pràctica molt corrent la desinfecció del correu en els "Lazarets", ports i oficines a la frontera amb França, molt utilitzar pel correu civil i militar sobre la correspondència rebuda des de l'estranger a França. Aquí presentem una mostra de desinfecció del correu marítim al "Lazareto de Maho" i l'altre correu interior de Catalunya.

Carta datada a Terrassa, el 18 de febrer de 1813, destí Palma de Mallorca. Marca: "V.46 CATALUÑA", de Vilanova i la Geltrú, marca de ports: "9" quarts.

La carta va ser transportada per vaixell i desinfectada al "Lazareto de Maho"; presenta quatre talls al extrem de la carta i un de vertical a la part central de 20 mm. i marques de vinagre.

Carta datada a Vic, el 6 d'agost de 1811, destí Sitges, sense marques postals, va ser conduïda privadament. La carta va ser desinfectada, presenta un tall de 35 mm. i marques de vinagre.

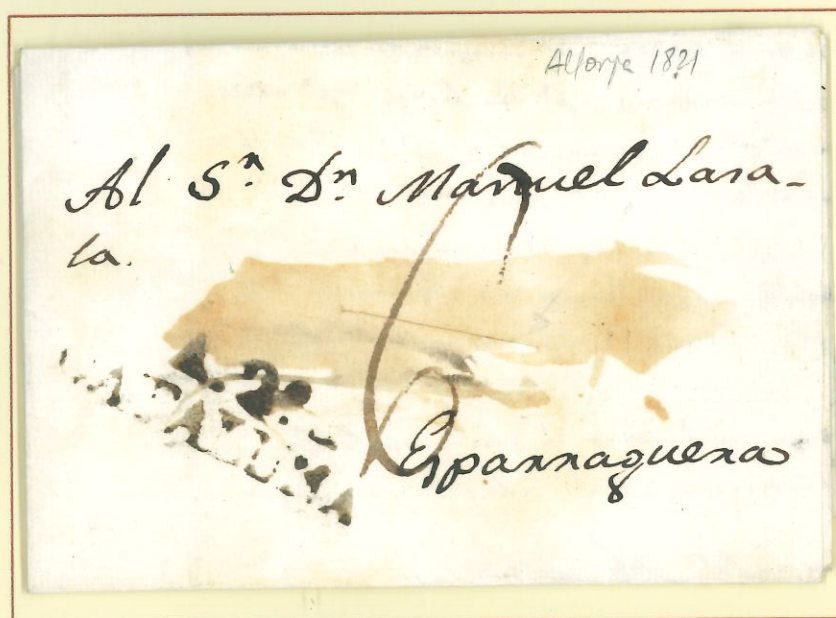
El Correu a CATALUÑA (segles XVIII - XIX)

Correu Desinfectat

La Pesta groga de 1821. La epidèmia de febre groga va entrar a Barcelona procedent de Cuba. Es calcula que moriren 20.000 habitants d'un total de 120.000. La Junta Superior de Sanitat de Catalunya va tenir que traslladar-se a Esparraguera, en lloc de la capital, per estar aquest poble lliure de contagi. Les dues cartes que es presenten van ser desinfectades amb vinagre i tenen un tall en la part central de 30 mm i 22 mm.

Carta datada a Vic (Osona) el 30 d'agost de 1821, destí Valls. Marca: "V 44. CATALUÑA"

Carta datada a Mora la Nova (Ribera d'Ebre) el 5 de novembre de 1821, destí Esparraguera.
Marca: "A. 2º CATALUÑA" de Alforja. Ports manuscrit: "6" quarts.

Text interior: "En Ascó queda lo contagi reduhit à un malals, y 11 convaleixens y van continuant ab las fumigacions a las cases"

El Correu a CATALUNYA (segles XVIII - XIX)

Correu Desinfectat.

Correu Desinfectat:

Carta datada a Poblet el 7 de desembre de 1813, amb destinació Palma de Mallorca en trànsit per Tarragona.

Marca: "E.14/CATALUÑA" de l'Espluga de Francolí i marca manuscrita de ports: "9" quarts.

Desinfectada, dos talls verticals de desinfecció de 22 mm.

Carta datada a Roda de Ter el 5 de desembre de 1821, amb destinació Calaf. Marca: "V.44/CATALUÑA" de Vic en trànsit. Sense marca de ports.

Desinfectada, un tall horitzontal de 20 mm.

El Correu a CATALUNYA (segles XVIII - XIX)

Correspondència sortida a l'estranger

El Servei postal amb França.

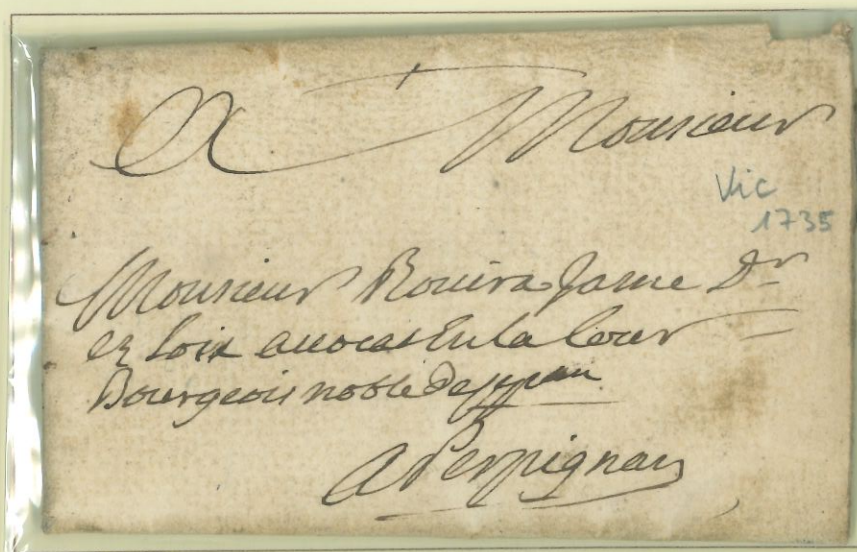
Juan de Tasis va firmar un conveni postal amb França l'any 1573 i un altre el 1601. L'any 1660 s'aconsegueix un nou acord amb França que permet entregar el correu a Irún i a continuació transportar-lo a París amb missatgers francesos, amb un marge de temps de 5 - 5^{1/2} dies a l'estiu i 6 - 6^{1/2} dies a l'hivern. Per reexpedir les cartes a Brussel·les eren 40 hores (entre 42 i 50 hores en cas de mal temps). El correu a Itàlia era portat a Bordeus i des d'aquí reenviat per missatgers francesos. El desembre de 1669 es va autoritzar als missatgers espanyols fer el transport postal a Flandes travessant França. El conveni signat amb França, en data 28-7-1769, va permetre el transport postal d'Espanya a Anglaterra per França (via Calais - Dover), Holanda i Alemanya i viceversa.

Vic - Perpinyà

Carta datada a Vic el 26 de maig de 1722, amb destinació Perpinyà (França), conduïda privadament.

(una de les cartes més antigues , escrita a Vic i dirigida a l'estranger).

Carta datada a Vic el 8 d'abril de 1735, amb destinació Perpinyà (França), conduïda privadament.

El Correu a CATALUNYA (segles XVIII - XIX) Correspondència sortida a l'estranger

Notícies dels correus a Catalunya (segle XVIII):

El gremi de llogaters de mules es considerava investit, de dret, d'un privilegi monopolista. Pogué oposar-se durant molt de temps, a mitjans segle, a la creació d'un correu regular, quotidià, entre Barcelona i Mataró, proposat per un particular des de 1741, per aquest itinerari de trenta quilòmetres que serà, un segle més tard, el 1848, el del primer tren a la península. Però no pogué impedir, el 1753, la instal·lació d'un correu-postal bisetmanal **Barcelona-França per Girona, amb correspondència, a partir de 1760, per a Madrid**. El correu que sortia de Madrid el dimecres al vespre arribava a Barcelona el dimarts següent al matí. Durant el període següent, els correus regulars no podran mai satisfer l'augment de les necessitats de correspondència dels homes de negocis barcelonins. Malgrat els esforços de *Floridablanca*, Superintendent General de Correus, per fer pagar els ports a tot corresponent, les comunicacions -d'altra banda bastant cares- són dutes a terme primordialment pels mateixos interessats o per llurs propis ordinaris (*recaders*).⁽¹⁾

Barcelona - Mons

Carta datada a Barcelona el 1 de juliol de 1741, amb destinació Mons (Bèlgica) via de França. Marca lineal:

“BARCELONA”

Marca de ports: **11** sols de França

BARCELONA

Marca Barcelona (P.E. 17)

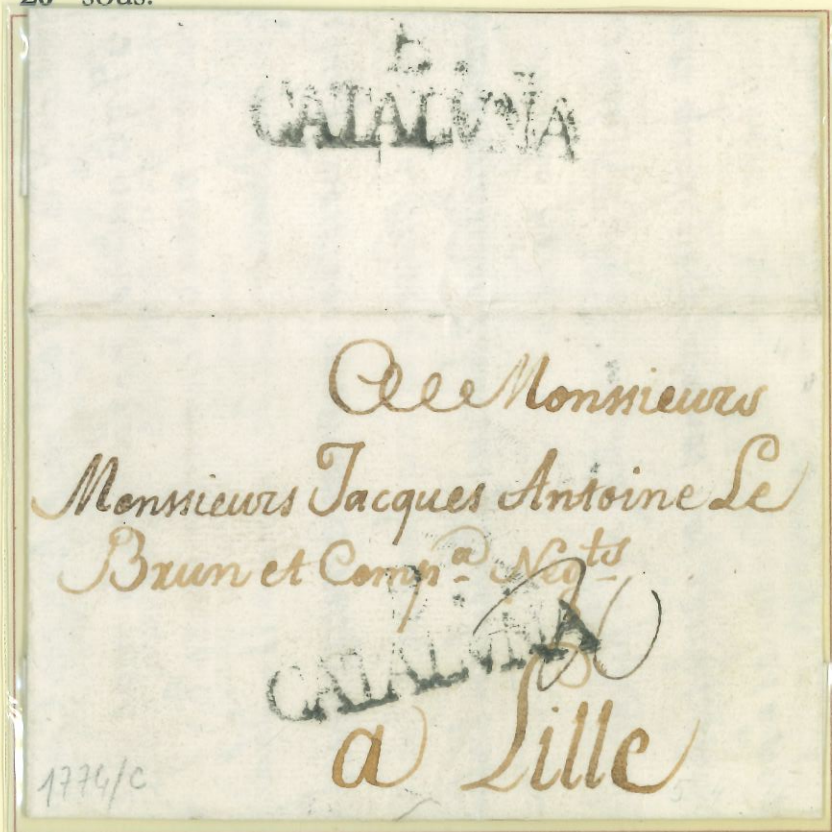

El Correu a CATALUNYA (sgles XVIII – XIX)
Correspondència sortida a l'estranger.

Barcelona – Lille

Carta datada a Barcelona el 28 d'octubre de 1773, amb la marca: "CATALUNYA" en negre de Barcelona, destí Lille (França) i porteiç manuscrit: "20" sous.

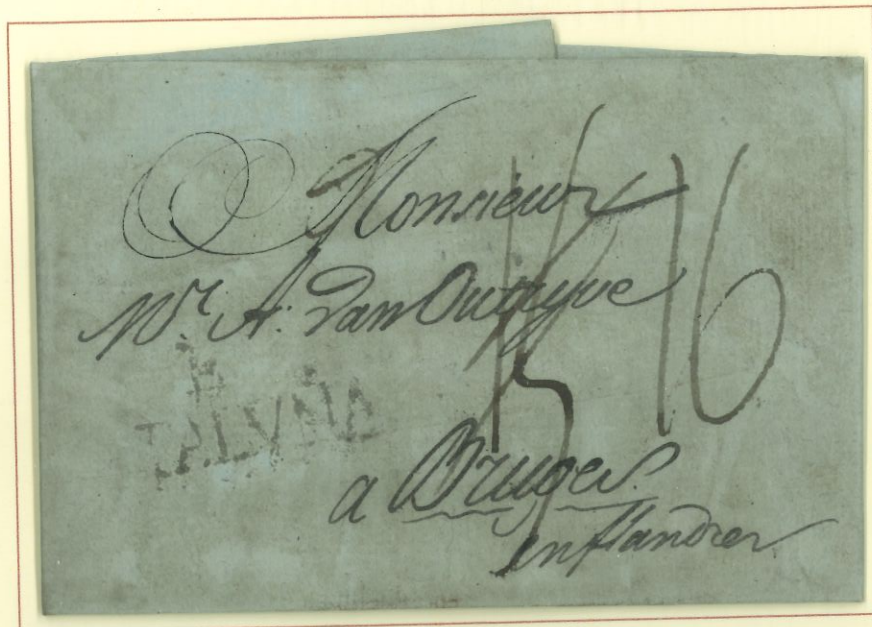
Carta datada a Barcelona el 7 de setembre de 1774, amb la marca: "B./CATALUNYA" en negre de Barcelona (doble marca), destí Lille (França) i porteiç manuscrit: "20" sous.

El Correu a CATALUNYA (segles XVIII - XIX)
Correspondència sortida a l'estranger.

Barcelona - Bruges

Barcelona - Gand

Carta datada a Barcelona el 8 d'octubre de 1800, amb destinació Bruges (Flandes), marca: "B./CATALVÑA" en negre de Barcelona i porteiç manuscrit: "15" rectificat per "16".

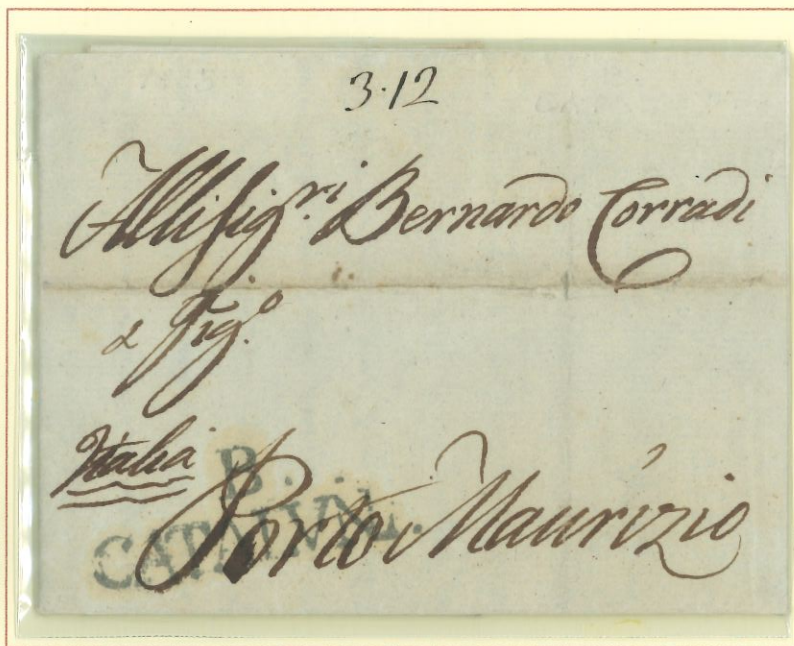

Carta datada a Barcelona el 23 d'agost de 1806, amb destinació Gand (Flandes), manuscrit al frontal: "France", marca: "B./CATALVÑA" en negre de Barcelona i porteiç manuscrit: "16".

El Correu a CATALUNYA (segles XVIII – XIX)
Correspondència sortida a l'estranger.

Barcelona – Porto Maurizio (Mónaco).

Carta datada a Barcelona el 5 de març de 1803, amb destinació Porto Maurizio (Mónaco) manuscrit al frontal "Italia".

Marca: "B./CATALVÑA" en negre.

Porteig del correu Italià: "3.12" liras.

B.
CATALVÑA

El Correu a CATALUNYA (segles XVIII – XIX)
Correspondència sortida a l'estranger.

Barcelona – Copenhague.

Carta datada a Barcelona el 6 de febrer de 1805 amb la marca: “B./CATALVÑA” en negre de Barcelona, destí Copenhague (Dinamarca), portei: “18” manuscrit en vermell.

La carta va circular en trànsit per Hamburg (Alemanya) marca: “HB” en negre.

Porta quatre marques en forma d'estrella de tres puntes que traspassen la carta, possibles talls de desinfecció.

París, 2.12.1804 Napoleó és coronat emperador dels francesos.

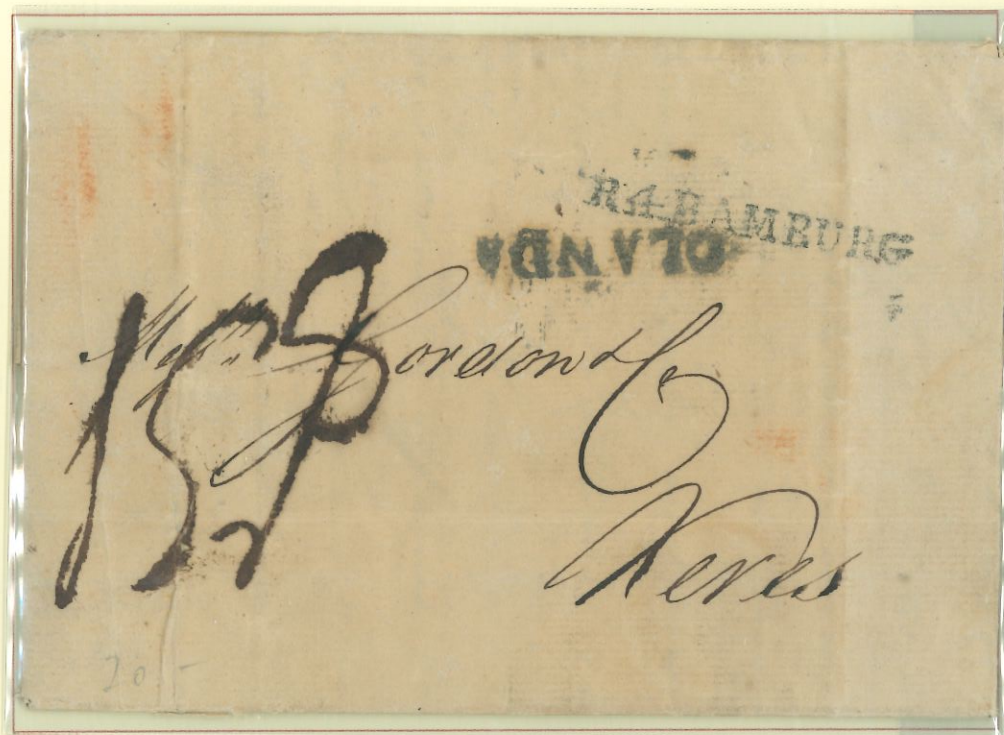
Moravia, 2.12.1805 Batalla d'Austerlitz, Napoleó venç Austria i Rússia.

Espanya, 21.10.1805 Batalla de Trafalgar, Nelson destrueix la flota coaligada francesa i espanyola.

El Correu a CATALUNYA (segles XVIII – XIX)
Marques en trànsit arribada de l'estranger.

Tonning – Barcelona – Jerez

Carta datada a Tönning (Alemanya) el 24 d'abril de 1806, destí Jerez, marca en trànsit "OLANDA" de Barcelona en negre i "R4 HAMBURG" circulada per la ciutat d'Hamburg (Alemanya) i porteig manuscrit: "15 Rals".

El correu a CATALUNYA (segles XVIII – XIX)
Correspondència arribada de l'estranger.

Marsella – Barcelona.

Carta datada a Marsella el 13 de setembre de 1816, amb destinació Barcelona per Perpinyà, amb la marca: “**P:12.P./MARSEILLE**” de ports pagats de Marsella fins la frontera, de color vermell, manuscrit el porteig a l’arribada: “4 Rals”. Revers, arribada a Barcelona.

Carta datada a Marsella el 8 de desembre de 1827, amb destinació Barcelona per Perpinyà, manuscrit “*Espagne*”, amb la marca: “**P.12.P./MARSEILLE**” de ports pagats de Marsella en negre i porteig a l’arribada: “**4 R**” quatre rals.

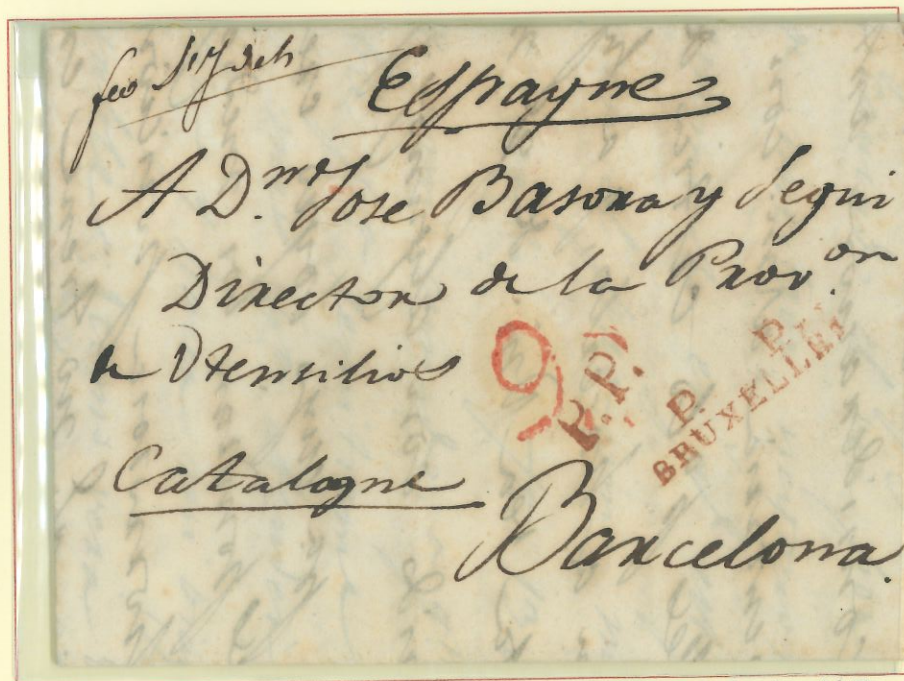
El Correu a CATALUNYA (segles XVIII - XIX)
Correspondència arribada de l'estranger.

Brunswick (Alemanya) - Barcelona

Brussel.les (Bélgica) - Barcelona

Carta datada a Brunswick (Alemanya) el 16 de Febrer de 1818, amb destinació: Barcelona. Marca en trànsit: "R4 HAMBURG" en negre. Ports: "9 r" nou rals.

Carta datada a Brussel.les (Bélgica) el 28 de juny de 1828, amb destinació Barcelona, manuscrit: "Espagne" i "Catalogne". Marca: "P.P./BRUXELLES", en vermell de ports pagats fins a la frontera espanyola. Marca de ports: "9 R", nou rals en vermell de Barcelona.

El Correu a CATALUNYA (segles XVIII – XIX)
Correspondència arribada de l'estranger.

Correu marítim per Barcelona:

Carta datada a Livorno el 15 d'octubre de 1844, amb destinació Sta. Eugenia (Galícia).
Marca: "**DE FRANCIA**" en vermell de trànsit per Barcelona i porteig "5 R." de Galícia. Revers: arribada a Santiago el 19 de novembre.

Carta datada a Marsella el 14 de novembre de 1854, amb destinació Barcelona.
Marca: "**DE FRANCIA**" en blau, porteig: "39", i "6.ms".
Revers: arribada a Barcelona el 19 de novembre.

El Correu a CATALUNYA (segles XVIII – XIX)
Correspondència arribada de l'estranger.

Correu marítim per Barcelona:

Carta datada França l'any 1852, amb destinació Valencia, via Marsella en trànsit per Barcelona, manuscrit al front: "Duque de Rianzares". Marca "VAPOR DE FRANCIA" en blau de trànsit per Barcelona i porteuig "6 R.". Revers arribada a Valencia i marca d'intervenció en vermell: "1 D".

Carta datada a Marsella el 20 de novembre de 1857, amb destinació Barcelona.. Marca: "ESTRANGERO/BARCELONA" i porteuig: "3 R.". manuscrit al front: "Tharsés". Revers: arribada a Barcelona el 25 novembre

El Correu a CATALUNYA (segles XVIII - XIX)
Correspondencia arribada de l'estranger

Correu per La Junquera

Carta datada a París el desembre de 1857, amb destinació Barcelona en trànsit per La Junquera, manuscrit en vermell: "*Espagne*". Datador de sortida: "PARIS/1 DEC./57". Trànsit per La Junquera: **FRANCIA** i marca de ports: **2 R^s**, dos rals. Revers: "PARIS AUX FRANGES" i arribada: "**BARCELONA/4 DIC.57**".

Carta datada a París el 28 de juny de 1859, amb destinació Barcelona en trànsit per La Junquera, manuscrit: "*Espagna*". Datador de sortida: "PARIS/29 JUIN./59". Trànsit per La Junquera: **FRANCIA** i marca de ports: **4 R^s**, Quatre rals. Revers: "ESPAÑA/ 1 JUL 59" i arribada: "**BARCELONA/2 JUL 59**".